

Bokslut och verksamhetsberättelse

01.01.2018 - 31.12.2018

JOMALA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE.....	1
1.1 Väsentliga händelser i ekonomi och verksamhet	1
1.1.1 Kommundirektörens översikt	1
1.1.2 Kommunens organisation	2
1.1.3 Utvecklingen av kommunens ekonomi.....	3
1.1.4 Väsentliga förändringar inom kommunens verksamhet	4
1.1.5 Kommunens interna kontroll	4
1.1.6 Kommunens personal och organisation	6
1.1.6.1 Jomala kommuns organisation	6
1.1.6.2 Personalstatistik	6
1.1.6.3 Friskvård	9
1.1.6.4 Företagshälsovård	10
1.1.7 Miljönyckeltal	10
1.2 Räkenskapsperiodens resultat	12
1.3 Finansiering av verksamheten.....	13
1.4 Balansräkning	14
1.5 Koncernens verksamhet och ekonomi	17
1.5.1 Koncernstrukturen	17
1.5.2 Väsentliga händelser inom koncernen	17
1.5.3 Intern kontroll inom koncernen.....	17
1.5.4 Koncernresultaträkning.....	18
1.5.5 Finansieringsanalys för koncernen	19
1.5.6 Koncernbalansräkning.....	20
1.6 Styrelsens förslag till åtgärder	22
1.7 Budgetutfallet.....	23
1.7.1 Målen för verksamhet och ekonomi.....	23
1.7.2 Sammandrag av kommunens budgetutfall	23
1.7.3 Driftsekonomidelens utfall.....	24
Centralförvaltningen	24
Socialförvaltningen	27
Skolförvaltningen	40
Biblioteksförvaltningen	45
Fritidsförvaltningen.....	47
Räddningsförvaltningen.....	49
Tekniska förvaltningen.....	52
Affärsverksamheten.....	55

	<i>Byggnämnden</i>	56
1.7.4	Investeringsdelens utfall	58
1.7.5	Resultaträkningsdelens utfall.....	66
1.7.6	Finansieringsdelens utfall.....	67
1.8	Sammandrag av noter	69
2.	RESULTATRÄKNING.....	70
3.	FINANSIERINGSANALYS	71
4.	BALANSRÄKNING	72
5.	NOTER	74
6.	KONCERNRESULTATRÄKNING.....	86
7.	FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN	87
8.	KONCERNBALANSRÄKNING	88
9.	NOTER TILL KONCERNEN	90
10.	FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG	94
11.	UNDERSKRIFTER.....	95
12.	REVISORSANTECKNING.....	95

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1. VÄSENTLIGA HÄNDELSER I EKONOMI OCH VERKSAMHET

1.1.1. Kommundirektörens översikt

Inledningsvis kan konstateras att Jomala kommuns befolkningsökning fortsatte 2018 och ökade med 173 personer från 4 859 till 5 032. Detta medför att befolkningen ökade med 3,6 % och samtidigt nåddes milstolpen över 5 000 invånare. För att bibehålla denna mycket positiva befolkningstillväxt krävs nu planläggningsåtgärder så att nya bostadsområden skapas. Likt tidigare år kan konstateras att investeringstrycket 2018 var och framöver är mycket högt. Under 2018 verkställdes investeringar för 2 216 955 euro och investeringar för 4 895 272 euro överfördes till 2019 då dessa inte kunde slutföras. En stor del av dessa överförda investeringsmedel är dock Samlingshuset som enligt plan ska stå klart tills början av 2020.

Vad gäller kommunens ekonomiska situation visar årets bokslut ett överskott om 688 316 euro, vilket är mer än budgeterat. Orsaken till detta är främst att driftsbudgeten underskreds med 1 017 710 euro eller 4,9 %. Driftskostnaderna 2018 var dock 828 606 euro eller 4,4 % högre än 2017. Detta tillsammans med kraftigt minskade skatteintäkter om totalt 725 156 euro eller - 4,1 % jämfört med 2017 bådär inte gott långsiktigt vad gäller Jomala kommuns ekonomiska situation och möjlighet att behålla ett lågt förvärvsinkomstskatteöre om 16,50 %.

Med hänvisning till de väsentligt minskade skatteintäkterna är det mer än uppenbart att Jomala kommun lider av de skatteeffekter konkurrenskraftsavtalet och vidtagna skatteåtgärder haft. De kompensationer landskapet givit för skatteminskningarna motsvarar inte i närheten de verkliga bortfallet. I och med att en skatteväxling skett där statens skatteintäkter ökat på bekostnad av kommunernas skatteintäkter borde landskapet, som får en ökad klumpsumma, kompensera kommunerna för det verkliga skattebortfallet. Detta tillsammans med Jomala kommuns problem att få korrekta samfundsskatter gör att många frågor kan ställas till landskapet men även skatteförvaltningen vad gäller beskattningen. Något är fel när en kraftigt växande kommun så som Jomala både får väsentligt lägre förvärvsinkomstskatteintäkter och samfundsskatteintäkter.

Som kommundirektör vill jag avslutningsvis främst tacka både anställda och förtroendevalda i Jomala kommun. Kommunens resultat räddas just nu av att de budgeterade driftskostnaderna väsentligt underskrids, vilket alla i kommunen är med och bidrar till. Kvittot på att vi alla kan vara nöjda med detta och övrigt arbete som utförts är att kommunen är skuldfri och fortsättningsvis har Finlands lägsta förvärvsinkomstskatt samt att Jomala kommun sällan prickas i kontroller utförda av olika tillsynsorgan. Antalet besvär gentemot beslut fattade i kommunen är även mycket lågt med tanke på kommunens storlek.

John Eriksson

1.1.2. Kommunens organisation

Kommunens organisation består av förtroendevalda, tjänstemän och arbetstagare. De förtroendevalda fattar de kommunala besluten i kollegiala organ på basen av tjänstemannaberedning. Kommunens fullmäktige som består av 17 ledamöter utgör det högsta beslutandeorganet. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse med minst fem ledamöter för att leda den kommunala verksamheten. Därtill tillsätter kommunfullmäktige lagstadgade, samt efter behov, nämnder för handhavande av sektorsvisa uppgifter i kommunen.

Kommunstyrelsen utses för två år i sänder. Nämnderna tillsätts för fullmäktiges mandatperiod. Fullmäktiges mandatperiod utgörs av åren 2016 – 2019.

Kommunfullmäktige 2016-2019

Släkt- och förnamn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Nordberg Mika (2018)	1973	Minister	MSÅ
I vice ordf.: Karlström Fredrik (2018)	1973	Företagare	MSÅ
<u>Ledamöter:</u>			
Aller Kristian	1976	Automationsingenjör	MSÅ
Ekholm Marie	1970	Sjukskötare	Lib
Eriksson Anders	1960	Jordbrukare	ÅF
Eriksson Tage	1959	Jordbrukare	C
Högman Gyrid	1948	Fil.mag.	C
Jansén Dan	1964	Byggnadsingenjör	S
Jansson Dennis	1972	Entreprenör	MSÅ
Karlsson Bo-Yngve	1974	Fastighetschef	C
Rajamäki Niklas	1972	Golfinstruktör	MSÅ
Segerström Hanna	1975	Föreståndare	ÅF
Sjöbacka Bäck Christina	1978	Grundskollärare	C
Sjödahl Pamela	1981	Barnomsorgschef	Lib
Slotte Roger	1944	Skogsbruksingenjör	C
Stenros Hedvig	1981	Sjukskötare	S
Valve Wille	1980	Politiker	MSÅ

Gruppbeteckningar:

C	= Centern i Jomala
Lib	= Liberalerna i Jomala
MSÅ	= Moderat Samling Åland
S	= Socialdemokraterna
ÅF	= Ålands Framtid i Jomala

Kommunstyrelsen 2018-2019

Släkt- och förnamn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Jansson Harry	1959	Lagtingsledamot	C
Vice ordf.: Aaltonen Carina	1964	Lagtingsledamot	S
Ledamöter:			
Boedeker Tomas	1966	Ekonomichef	MSÅ
Eriksson Roger	1960	Vicehäradshövding	Lib
Hambrudd Annika	1972	Socionom	C
Milestad-Styrström Suzanne	1959	Förskollärare	MSÅ
Eriksson Peggy	1966	Handläggare	ÅF

Nämnder 2016-2019

Kommunen har två nämnder		
	Ordförande	Föredragande tjänsteman
Gemensamma räddningsnämnden	Kristian Aller ¹	Räddningschef Lennart Johansson
Byggnämnden	Niklas Rajamäki	Byggnads- och miljöinspektör Guy Dannström

¹ Jomalas representant i den gemensamma räddningsnämnden.

1.1.3. Utvecklingen av kommunens ekonomi

Kommunens totala ekonomi har under 2018 varit positiv, främst tack vare att kommunen haft betydligt lägre driftskostnader än vad som beräknats i budget. Kommunens verksamhetsbidrag har ökat med 4,75 % eller 898 683 euro mot föregående år (- 0,93 % eller - 178 325 euro 2017).

Kommunens förvärvsinkomster minskade med -1,94 % mellan 2017 och 2018 (- 0,91 % mellan 2016 och 2017). Samfundsskatten minskade betydligt med -22,14 % från föregående år (-16,51 % från 2016 till 2017) och fastighetsskatten har minskat med - 6,70 % (- 0,67 % från 2016 till 2017).

Årsbidraget minskade väsentligt från 2017 med -45,24 % eller -1 421 503 euro. Årsbidraget kan anges i procent av skatteinkomsterna och utgör för året 10,26 % (17,96 % för 2017). Uträknat per kommuninvånare per 31.12.2018 utgör årsbidraget 342 euro per invånare vilket är en minskning med -47,14 % från föregående år (647 euro för 2017).

Kommunens bokslut uppvisar ett överskott om 688 316 euro (155 466 euro 2017). Kommunen har idag en mycket stark likviditet och även om stora investeringsprojekt leder till minskade kassamedel så bedöms kommunens ekonomi vara god på lång sikt, men kommer att prövas i och med det nya landskapsandelssystemet och de väsentligt lägre skatteintäkterna. Utmaningen blir att bibehålla ett årsbidrag som balanserar investeringsbehovet. Det största hotet kring kommunens ekonomi är fortsättningsvis kommunstrukturreformen och bildandet av Kommunernas socialtjänst som leder till merkostnader samt kommer att påverka kommunens soliditet och likviditet negativt. De kassamedel som möjliggör kommunens goda service och utveckling kommer även de att påverkas negativt, vilket kan leda till ökade avgifter eller högre skattesatser.

1.1.4. Väsentliga förändringar inom kommunens verksamhet

Under 2018 har Jomala kommuns skatteintäkter påverkats betydande av två enskilda händelser som berörde förvärvsinkomstskatten och samfundsskatten. Kommunen uppmärksammade att samfund och koncerner med anställda inom kommunens gränser saknades i den kontrollista kommunen får gällande erhållna samfundsskatter. Detta medförde, utöver rena samfundsskattebortfall, att Jomala kommun även erhöll en mindre andel av samfundsskatterna på Åland som kommunen enligt 31 § kommunalskattelagen (ÅFS 2011:119) har rätt till. Hur mycket mindre samfundsskatter det rör sig om är svårt att beräkna då möjligheterna till kontroll är begränsade.

Skatteförvaltningen meddelade under hösten 2018 även att ett räknepel, p.g.a. konkurrenskraftsavtalet, uppmärksammats vad gäller förskottsinnehållningen för privatpersoner. Korrigeringarna som utfördes i slutet av året beräknas ha medfört en minskad skatteintäkt om cirka 600 000 euro för Jomala kommuns del.

1.1.5. Kommunens interna kontroll

Syftet med den interna kontrollen i Jomala kommun är att säkerställa att kommunens verksamhet är effektiv och att de beslut som fattas baserar sig på korrekt information. Med en god intern kontroll ska förverkligandet av uppställda mål samt iakttagandet av lagar, förordningar och fattade beslut säkerställas.

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Kommunens organisation har slagits fast i förvaltningsstadgan, instruktioner samt i budget och bokslut. Inom varje resultat- och balansräkningsenhet finns en anslagsansvarig och godkännare som har fastställts genom budgeten. Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldiga att i löpande nummerordning föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut. Kommunstyrelsen, nämnd eller motsvarande organ har tagit del av dessa beslut.

Måluppfyllelse, tillsyn över användningen av medel, kompetent och tillförlitlig resultatutvärdering

Kommunfullmäktige har godkänt rambudgeten med nettoanslag för kommunens drift. En budgetuppföljning via kommunens ledningsrapporteringssystem görs månatligen av ekonomiavdelningen. Kommunstyrelsen har vid tre tillfällen under året genom tertiärrapporter behandlat budgetuppföljningen för kommunens driftskostnader. I samband med behandlingen av kommunstyrelsens dispositionsmedel och investeringsöverskridningar ges även information om förväntade överskridningar gällande driftskostnader, investeringskostnader och finansiella poster. I bokslutet och verksamhetsberättelsen presenteras hur väl mål- och verksamhetsidéer har uppfyllts.

Ordnande av riskhantering

Risker i anslutningen till verksamheten, investeringar och finansiering bärs i regel av kommunen. För att minska verksamhetsriskerna arbetar kommunens förvaltningar proaktivt och strukturerat för att identifiera och minimera riskerna. Arbetet innebär att varje förvaltning gör en analys av vilka risker som omger deras verksamhet samt värderar dessa utifrån sannolikhet och konsekvens. Värderingen ligger sedan till grund för vilka risker som prioriteras för kontroll och uppföljning under året. Detta görs som en del av kommunens gemensamma arbete med intern kontroll.

De ekonomiska riskerna ligger i nuläget på en låg nivå eftersom ekonomikansliet regelbundet följer upp kommunens penningströmmar och likviditet. Kommunens likviditet är fortsättningsvis mycket god. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige erhåller regelbundet ekonomiska uppföljningar för att säkerställa transparens samt ge rättvisande information som underlag till eventuella beslut.

Skaderiskerna och medföljande verksamhetsansvar har minimerats genom försäkringar. Kommunens IT-risker hanteras effektivt genom att kommunen har en så kallad "hosting-lösning", vilket innebär att dataserverna inte finns i kommunens egna lokaler utan i brandsäkra utrymmen hos en extern leverantör. Säkerhetskopiering görs dagligen. Under året beställde Jomala kommun en IT-revision av KPMG Oy Ab för att få en extern parts syn på kommunens IT-struktur. Föremål för granskningen var kommunens IT-styrning, IT-omgivning, IT-kontroll, IT-drift och IT-serviceavtal m.m. Slutsatsen blev att kommunens IT-struktur sköts på ett kostnadseffektivt sätt och att IT-tjänsterna har fungerat bra. Enligt KPMG är den IT-relaterade risknivån relativt låg.

Alla förvaltningar har under året gjort en genomgång av de risker som finns i den egna verksamheten och utifrån riskvärderingsprinciperna gjort en prioritering över vilka risker som i första hand bör kontrolleras och åtgärdas. De högst prioriterade riskerna från varje förvaltning ingår i kommunens plan för intern kontroll. Vid slutet av 2018 har kommunstyrelsen tagit del av de resultat som framkommit av årets kontroller samt haft möjlighet att vid behov komma med åtgärdsförslag för att hantera eventuella brister och minska riskerna ytterligare.

Tillsyn av anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Investeringarna faller under kommunstyrelsens eller nämnds ansvarsområde. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel av de kommunala fastigheter som ingår i det interna hyressystemet.

Avtal

Kommunens avtal finns samlade i mappar som förvaras i ett brandsäkert arkiv som enbart ska öppnas vid behov. Avtal med frister finns även lagrade i ett elektroniskt avtalshanteringssystem med påminnelsefunktion. Uppföljning av avtalsvillkor och preskribering åligger ansvarig tjänsteman.

Fakturahantering

Från och med 2018 används ett elektroniskt fakturaattesteringssystem inom kommunen. Det innebär att fakturan hanteras av en fakturaregistrerare, en sakkunnig granskare och en godkännare inom varje enhet innan utbetalning. Detta ökar säkerheten vid fakturahanteringen eftersom fakturan behandlas i flera steg av olika personer.

Bedömning av hur den interna kontrollen är ordnad

Kommunstyrelsen har tillsammans med kommundirektören det övergripande ansvaret för organiseringen av kommunens interna kontroll och utfärdar vid behov direktiv för denna övervakning. Ekonomen ansvarar för samordning och rapportering av den interna kontrollen. Uppdaterade riktlinjer för kommunens interna kontroll fastställdes

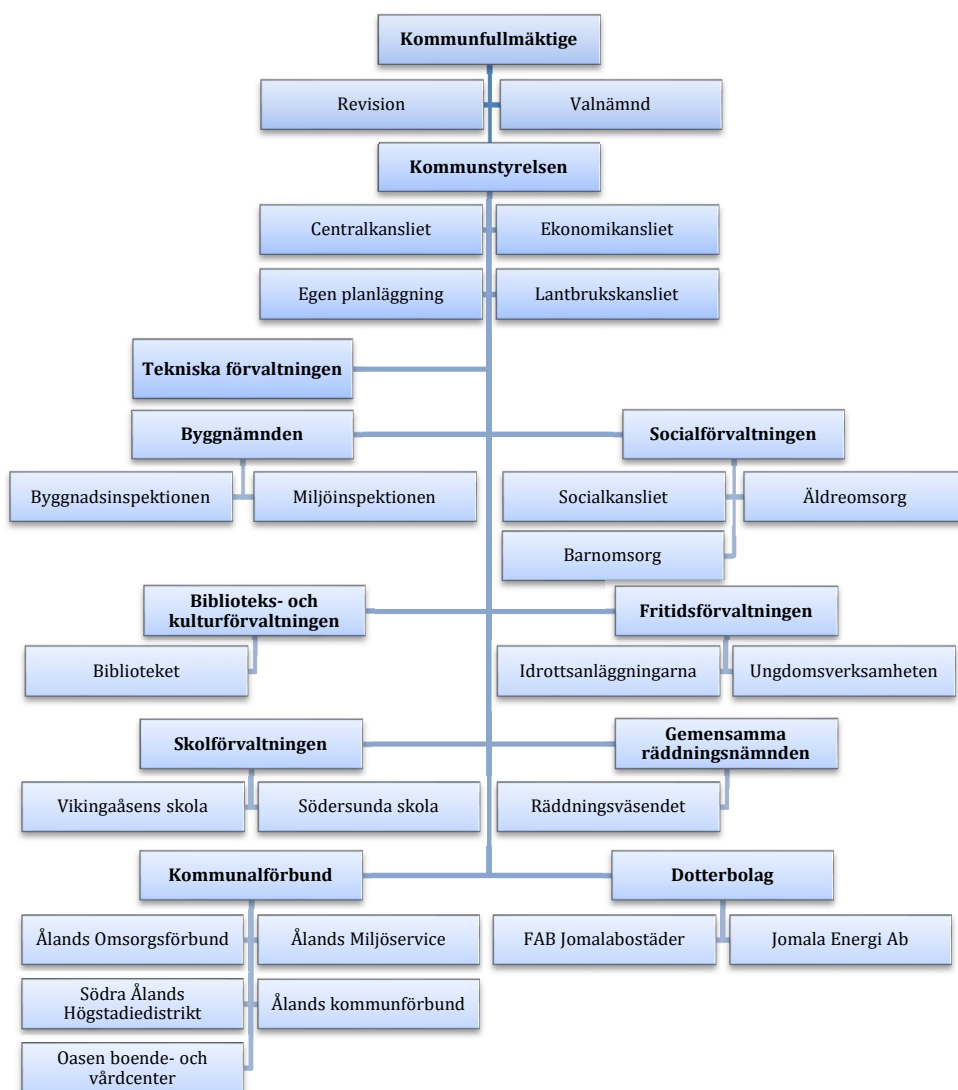

av kommunfullmäktige i januari 2018. Kommunstyrelsen har godkänt en intern kontrollplan för 2018, vilken förvaltningarna har arbetet fram utifrån sina riskanalyser.

Kommunens plan för intern kontroll revideras årligen och tas upp till kommunstyrelsen för behandling. Varje år gör förvaltningarna sedan en ny bedömning av årets risker, där både tidigare identifierade risker och eventuella nya värderas.

1.1.6. Kommunens personal och organisation

1.1.6.1. Jomala kommuns organisation

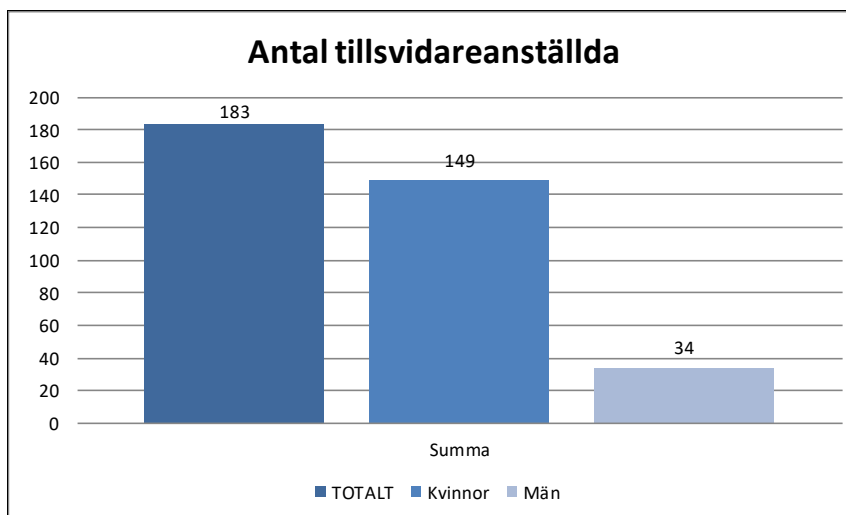

1.1.6.2. Personalstatistik

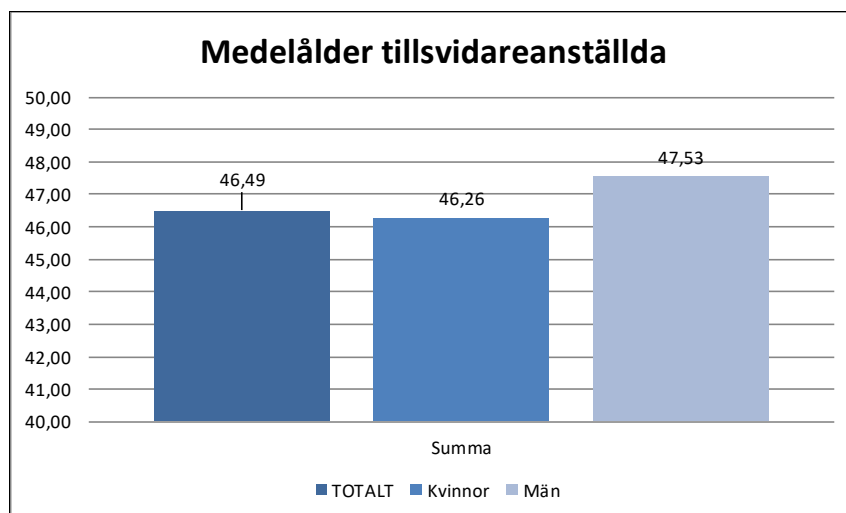
Avsikten med personalstatistiken är att ge en samlad beskrivning av Jomala kommuns personal och personalstruktur. Personalstatistik utgör ett underlag för framtida beslut genom åtföljande analyser och ger ökad kunskap om personalområdets utveckling inom kommunen. Uppgifterna i personalbokslutet är hämtade från Jomala kommuns lönesystem och återspeglar situationen per 31.12.2018. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

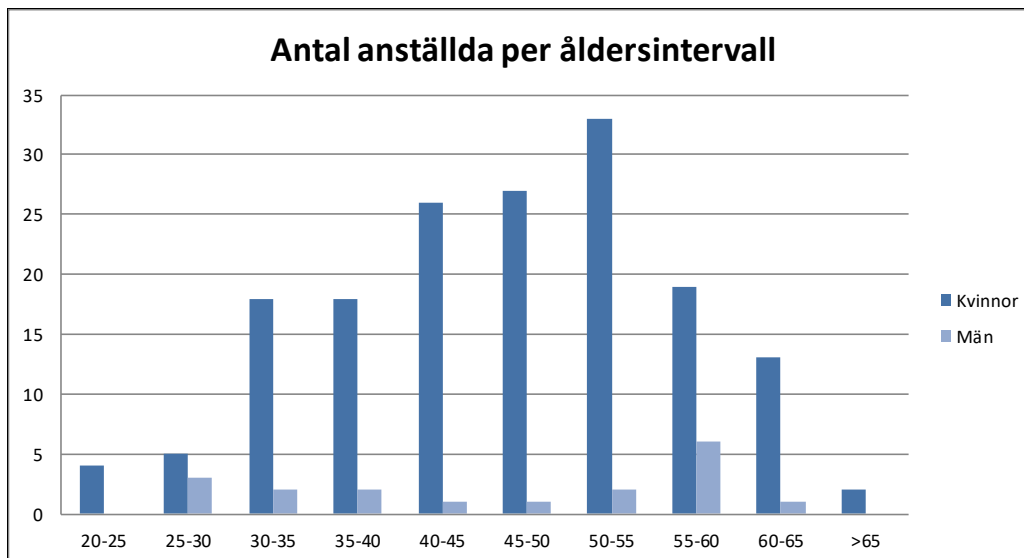
Uppgifterna nedan angående antalet tillsvidareanställda inom Jomala kommun avser tillsatta tjänster och befattningar i arbetsavtalsförhållande och inkluderar även personal som per 31.12.2018 var moderskaps-, föräldra-, vård- eller tjänstlediga. Antalet tillsvidareanställda i tjänste- samt arbetsavtalsförhållande uppgick till 183 (195). Procentuellt utgjorde kvinnorna 81,42 procent och männen 18,58 procent av de tillsvidareanställda. Inga stora förändringar gällande personalstyrkan har skett.

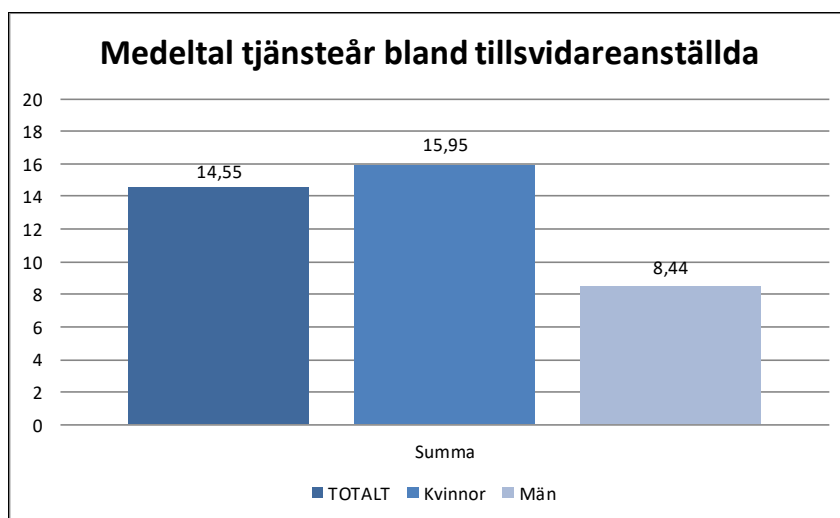
Tabell för medelålder bland de tillsvidareanställda är fördelad på kvinnor och män. Den genomsnittliga medelåldern ligger på 46,49 år.

Nästkommande tabell visar antalet tillsvidareanställda fördelat i åldersintervall på kvinnor och män. Vid en grov indelning med åldersintervallen under 45 år och över 45 år finner vi att 44,44 (46,67) procent av de manliga anställda befinner sig i det lägre intervallet och 55,56 (53,33) procent i det högre intervallet. Bland de kvinnliga anställda befinner sig 43,03 (40,61) procent i det lägre intervallet och 56,97 (59,39) procent i det högre intervallet. Totalt sett är fördelningen förhållandevis jämn mellan åldersintervallen under 45 år och över 45 år då 43,17 (41,54) procent befinner sig i det lägre intervallet och 56,83 (58,46) procent i det högre intervallet.

Jomala kommun har en trogen personal, vilket avspeglar sig i medelantal tjänsteår. Bland de kvinnliga anställda är medeltalet tjänsteår 15,95 (14,80) och bland de manliga anställda 8,44 (9,26). Totalt är medeltalet tjänsteår 14,55 (13,95) bland kommunens tillsvidareanställda personal.

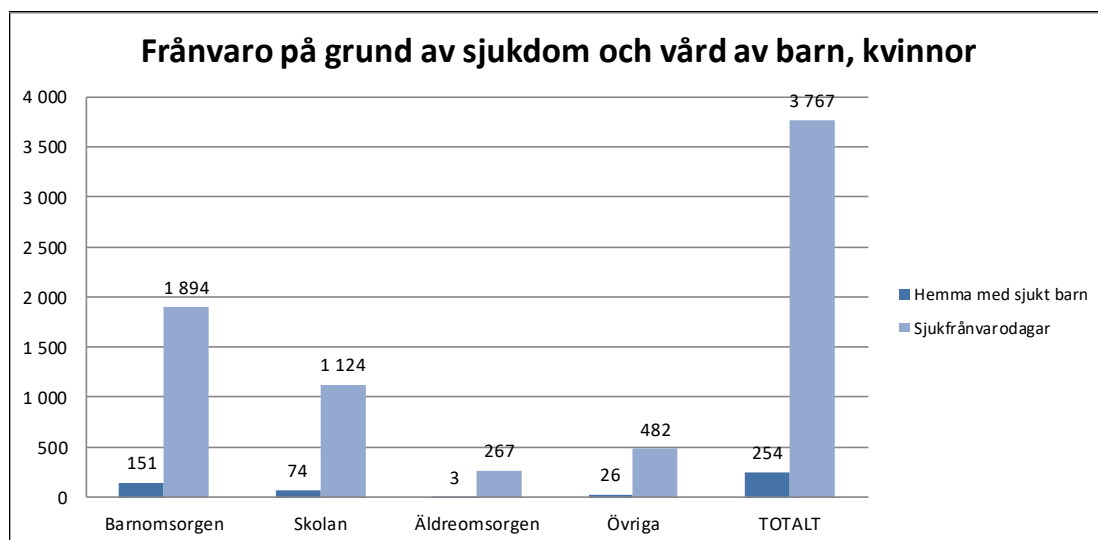
Statistiken för frånvaro inkluderar samtlig personal som varit anställd av Jomala kommun under året, det vill säga såväl tillsvidareanställda som visstidsanställda. I statistiken för frånvaro är all frånvaro inräknad (detta medför att eventuella långtidssjukskrivningar gör stor inverkan på resultatet). Verksamhetsområdet *Övriga* innefattar personalen vid kommunkansliet, biblioteket och Vikingahallen (vilka redovisas sammanslagna för att inte enskilda anställda ska kunna härledas från statistiken då det är få anställda vid enheterna). Sjukfrånvaro och frånvaro på grund av vård av barn redovisas i antal kalenderdagar. Sjukfrånvaron redovisas i skilda tabeller för män och kvinnor. Den totala sjukfrånvaron för samtlig personal var 4 205 (3 092) dagar.

Den totala sjukfrånvaron bland de kvinnliga anställda var 3 767 (2 684) dagar. Inom barnomsorgen ökade antalet sjukdagar till 1 894 (1 522) och inom kategorin övriga

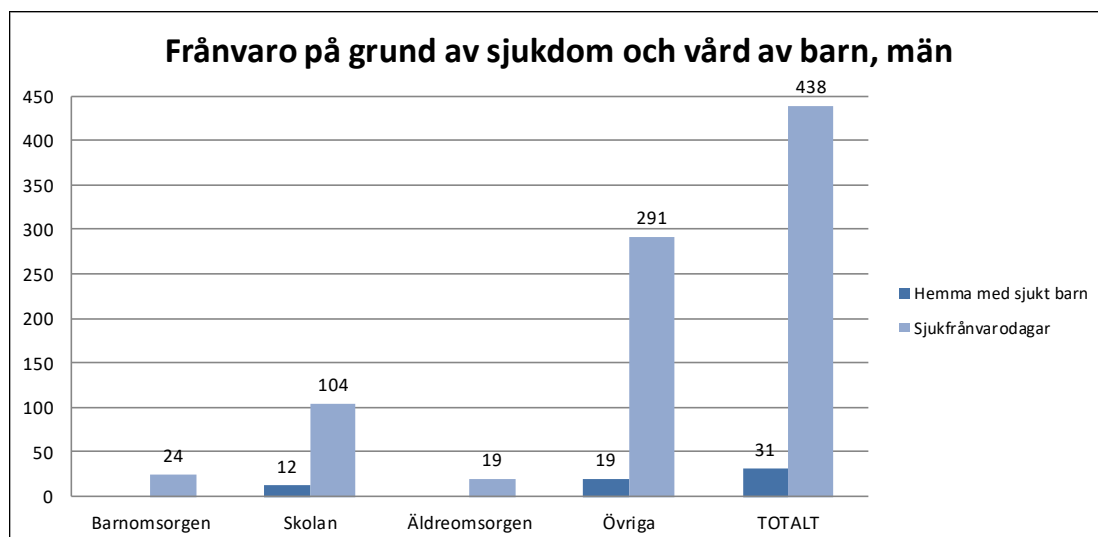

ökade antalet sjukdagar till 482 (256). Inom äldreomsorgen minskade antalet sjukdagar till 267 (273) och inom skolan skedde en ökning till 1 124 (633).

Frånvaron på grund av vård av barn för kvinnorna uppgick under året totalt till 254 (265), vilket utgör en minskning i jämförelse med föregående år. Flest antal dagar för vård av barn finns inom barnomsorgen, vilket även är helt naturligt i och med att där även finns den största andelen anställda.

Den totala sjukfrånvaron hos de manliga anställda var 438 (408) dagar. Frånvaron på grund av vård av barn var totalt 31 (18) dagar.

1.1.6.3. Friskvård

Under året har Jomala kommun erbjudit sina anställda subventionerad friskvård i form av massage i förebyggande syfte, simning, gruppträning, styrketräning, tennis, badminton och bordtennis. Totalkostnaden för den subventionerade friskvården uppgick till 10 776 euro netto (10 651 euro).

1.1.6.4. Företagshälsovård

Jomala kommuns företagshälsovård sköttes 2018 av Medimar Scandinavia Ab. Totalkostnaden för företagshälsovården uppgick 2018 till 24 915 euro netto (28 713 euro). Företagshälsovårdsläkarna gjorde under året 11 (4) hälsoundersökningar. Antalet sjukvårdsbesök hos läkare var 557 (455). Företagshälsovårdarna utförde under året 184 (7) hälsoundersökningar. Antalet sjukvårdsbesök hos hälsovårdare var 143 (123). Under året genomfördes totalt 437 (284) laboratorieundersökningar.

1.1.6.5. Övriga personaluppgifter

I personalpolitiskt program för Jomala kommun fastställs ramarna för:

- Ledarskap och medarbetarskap
- Mångfald, jämställdhet och likabehandling
- Arbetsmiljö
- Personal och kompetensförsörjning
- Arbetstid
- Löner

Jämställdhetsfrågor behandlas också i Jomala kommuns plan för likabehandling och jämställdhet på arbetsplatsen. I Jomala kommuns arbetarskyddskommission representeras personalen i form av två stycken arbetarskyddsfullmäktige samt fyra stycken arbetstagarrepresentanter.

1.1.7 Miljönyckeltal**Målsättning**

Målsättningen för 2018 var att Jomala kommun, trots befolkningstillväxten och den utvidgade förvaltningen, inte skulle öka det totala koldioxidutsläppet eller antalet körda kilometer inom förvaltningen.

Måluppföljning

Nytt för 2018 är att sammanställningen av miljönyckeltal gjorts enligt landskapets mall för energianvändning inom offentlig sektor. Redovisningen finns som separat bilaga och nedan följer en sammanfattning:

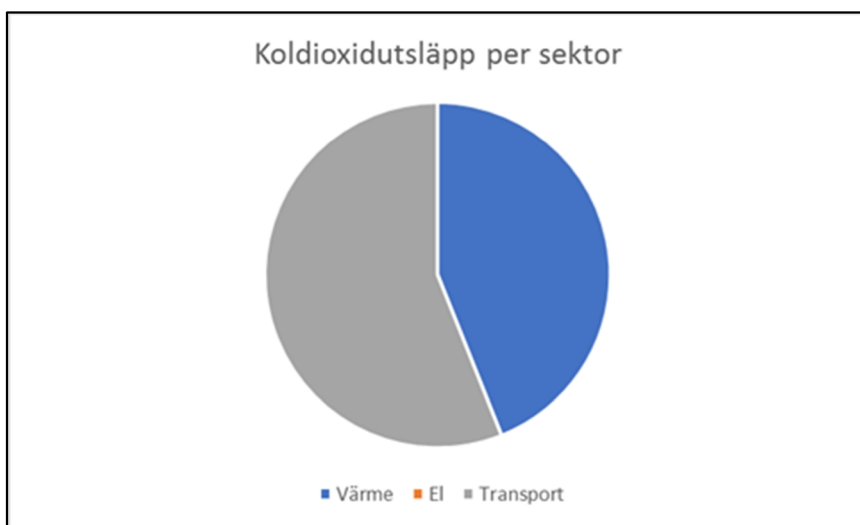
Jomala kommun hade 2018 en total elenergiförbrukning om 2 427,46 MWh, vilket är något högre än föregående år. Uppvärmningen av fastigheter med oljeeldning som primär uppvärmning upphörde 2015. Början av 2018 var dock mycket kall, varpå några oljepannor fick startas upp för att hjälpa till med värmen i fastigheterna. Utsläpp av tillsluten CO₂ för värmeenergi uppgick till 26,68 ton 2018 medan utsläppen CO₂ för elenergi var 0 ton. Förbrukningen av fjärrvärme var 2018 totalt 1522,6 MWh, varav Jomala Energi Ab levererade 1243 MWh och Mariehamns Energi Ab 279,6 MWh.

Antalet körda kilometer inom förvaltningen var 2018 totalt 197 117 km, vilket medförde ett utsläpp av 34,02 ton CO₂.

Jomala Kommun	2017	2018
Elenergiförbrukning	2 186 MWh	2 427 MWh
Oljeförbrukning	0 m3	2 m3
Jomala Energi Ab	1 387 MWh	1 243 MWh
Mariehamns Energi Ab	287 MWh	280 MWh
Totalt utsläpp CO2	0 ton	60,70 ton
Körda kilometer	191 448 km	197 117 km

Sammantaget kan konstateras att Jomala kommun inte lyckades uppfylla målsättningen. Detta dels beroende på dom kalla dagarna i början på året då både kommunen och Mariehamns Energi Ab delvis behövde köra med oljepannor för att klara spetslasten.

CO² utsläpp per sektor inom kommunen

1.2. RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	2018	2017
Verksamhetens intäkter	3 372	3 307
Verksamhetens kostnader	-23 204	-22 240
VERKSAMHETSBIDRAG	-19 831	-18 933
Skatteinkomster	16 766	17 491
Landskapsandelar	4 760	4 544
DRIFTSBIDRAG	1 695	3 103
Ränteintäkter	21	33
Övriga finansiella intäkter	5	7
Räntekostnader	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	0
ÅRSBIDRAG	1 720	3 142
Avskrivningar enligt plan	-1 032	-985
Avskrivningar av engångskaraktär	0	0
Nedskrivningar	0	-1
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	688	2 155
Ökning eller minskning av avskr.differens	0	0
Ökning eller minskning av reserv	0	-2 000
Ökning eller minskning av fonder	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	688	155

Resultaträkningens relationstal

	2018	2017
Verksamhetsintäkter/-kostnader	14,5 %	14,9 %
Årsbidragsprocent	6,9 %	12,4 %
Avskrivningsprocent	4,1 %	3,9 %
Årsbidraget i procent av avskrivningarna	167%	319%
Invånarantal per 31.12	5 032	4 858
Årsbidrag euro/invånare	342	647
Verksamhetsbidrag euro/invånare	3 941	3 897
Procentuell förändring verksamhetsbidrag	4,7 %	2,6 %

Verksamhetsintäkter/-kostnader: Beskriver hur stor procent av verksamhetsutgifterna som täcks med avgifter, försäljningsinkomster och andra verksamhetsinkomster.

Årsbidragsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som blir över till avskrivningar, investeringar och amorteringar på lånen.

Avskrivningsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som använts till planavskrivningar och nedskrivningar.

1.3. FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	2018	2017
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	1 720	3 142
Extraordinära poster	0	0
Korrektivposter	1	-70
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	1 721	3 072
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-2 217	-743
Finansieringsandelar för invest.utg	0	0
Försäljningsinkomster av AT	6	70
SUMMA INVESTERINGAR	-2 211	-674
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-490	2 398
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0	0
Ökning av utlåning	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	0	0
Minskning av långfristiga lån	0	0
Förändring av kortfristiga lån	0	0
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0	0
Omsättningstillgångar	0	0
Förändring fordringar	-168	-265
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	813	425
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	646	161
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	156	2 559
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	14 073	11 514
Kassamedel 31.12.	14 229	14 073
	156	2 559

Finansieringsanalysens relationstal

	2018	2017
Verksamh och inv kassaflöde under 5 år	1 517 915	1 662 803
Intern finansiering av investeringar	78%	423%
Låneskötselbidrag	-	-
Likviditet (kassadagar)	204	223

1.4. BALANSRÄKNING

	31.12.2018	31.12.2017
BESTÅENDE AKTIVA	18 511	17 333
Immateriella tillgångar	727	844
Övriga utg. Med lång verkn.tid	727	844
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående	0	0
Materiella tillgångar	16 415	15 119
Mark- o. vattenområden	1 974	1 969
Byggnader	7 461	7 828
Fasta konstruktioner och anordningar	4 182	4 522
Maskiner och inventarier	428	293
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	2 369	506
Placeringar	1 370	1 370
Aktier och andelar	1 370	1 370
FÖRVALTADE MEDEL	1 327	1 264
Landskapsuppdrag	19	31
Donationsfondernas särskilda täckning	1 308	1 232
RÖRLIGA AKTIVA	15 852	15 529
Omsättningstillgångar	0	0
Förskottsbetalningar	0	0
Fordringar	1 618	1 450
Långfristiga fordringar	16	23
Lånefordringar	0	0
Övriga fordringar	16	23
Kortfristiga fordringar	1 602	1 428
Kundfordringar	681	548
Lånefordringar	0	6
Övriga fordringar	680	637
Resultatregleringar, fordringar	241	237
Finansiella värdepapper	6	6
Aktier och andelar	0	0
Övriga värdepapper	6	6
Kassa och bank	14 229	14 073
AKTIVA TOTALT	35 691	34 125

	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL	-22 983	-22 295
Grundkapital	-10 000	-10 000
Övriga egna fonder	-6	-6
Över/underskott från tidigare perioder	-12 290	-12 134
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-688	-155
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-5 500	-5 500
AVSÄTTNINGAR	0	0
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 327	-1 264
Landskapsuppdrag	-19	-31
Donationsfondernas kapital	-1 308	-1 232
Övrigt förvaltad kapital	0	0
FRÄMMANDE KAPITAL	-5 880	-5 067
Långfristigt	-2 538	-2 334
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0	0
Lån från offentliga samfund	0	0
Övriga skulder	-2 538	-2 334
Kortfristigt	-3 342	-2 732
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0	0
Lån från offentliga samfund	0	0
Erhållna förskott	5	-2
Skulder till leverantörer	-1 410	-1 015
Övriga skulder	-742	-608
Resultatregleringar, skulder	-1 195	-1 108
PASSIVA TOTALT	-35 691	-34 125

Balansräkningens nyckeltal

	2018	2017
Soliditet	64%	65%
Finansieringsförmögenhet euro/inv	1 981	2 154
Skuldsättningsgrad	24%	20%

Soliditet: Soliditeten visar kommunens förmåga att på sikt kunna stå för sina förpliktelser. Beräknas eget kapital i förhållande till balansomslutning.

Finansieringsförmögenhet euro/invånare: Finansieringsförmögenheten utvisar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet. En negativ differens visar det främmande kapital som inte kan täckas med finansieringstillgångarna/likvida medel.

Skuldsättningsgrad: Skuldsättningsgraden anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre nyckeltalet för skuldsättningen är desto bättre möjlighet har kommunen att klara av skuld amorteringen med inkomstfinansieringen.

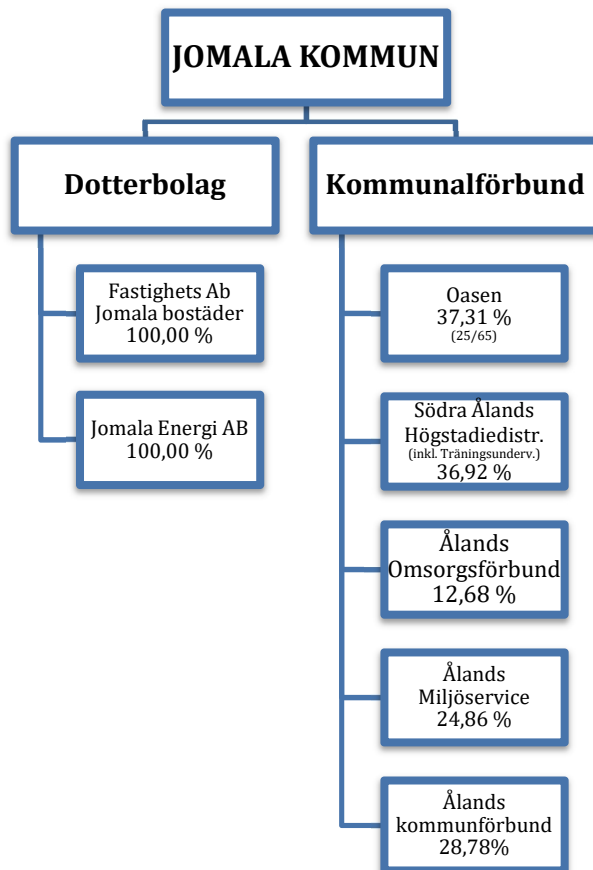
	2018	2017
Lån 31.12	0	0
Lån/inv	0	0
Ackumulerat överskott	12 977 866	12 289 550
Ackumulerat överskott/inv	2 579	2 530
Likvida medel 31.12	14 228 519	14 072 971
Invånarantal 31.12	5 032	4 858

1.5. KONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI

1.5.1. Koncernstrukturen

Kommunkoncernen Jomala kommun består, förutom av kommunen, av följande bolag och kommunalförbund:

Räkenskapsperioden för samtliga bolag och kommunalförbund i kommunkoncernen utgår 31.12 och bokföringsperiodens längd är 12 månader.

1.5.2 Väsentliga händelser inom koncernen

Inom koncernen måste förslaget inom SÅHD gällande en om- och tillbyggnad av Kyrkby högstadieskola för cirka 4 000 000 euro lyftas fram som den väsentligaste händelsen som påverkar Jomala kommun mest under längre tid.

1.5.3 Intern kontroll inom koncernen

Intern kontroll är en process som handhas av kommunstyrelsen, ledningsgruppen och koncernbolagens styrelser. Syftet är att skapa en tillräckligt rättvisande bild av målsättningarnas uppnående. I beaktande bör tas att kommunen endast äger två bolag till 100 procent. För att säkerställa kommunens intressen och målsättningar är en dialog med koncernbolagen och skapandet av smidiga nätverk av största vikt.

Kommunen antog nya koncerndirektiv 2016. I direktiven framgår det hur kommunen ska agera gentemot koncernbolagen. Kommunen utser representanter till koncernbolagens styrelser/stämmor som ska agera för kommunens bästa. Kommunen har, via initierade ärenden i kommunstyrelsen, informerats om koncernbolagens verksamhet. Kommunens representation i koncernbolagen är en mycket viktig informationskanal. Rutinerna för budgetuppföljning skiljer sig mellan de olika bolagen. En målsättning är att gemensamt med de andra ägarna skapa fungerande rutiner.

1.5.4 Koncernresultaträkning

RESULTATRÄKNING (1000 euro)	2018	2017
Verksamhetsintäkter	7 832	7 554
Verksamhetskostnader	-27 364	-26 183
Verksamhetsbidrag	-19 533	-18 629
Skatteinkomster	16 766	17 491
Landskapsandelar	4 760	4 544
Driftsbidrag	1 993	3 407
Ränteintäkter	23	35
Övr. fin. Intäkter	5	7
Räntekostnader	-17	-17
Övr.fin.kostnader	-1	-1
Årsbidrag	2 003	3 431
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid	-1 268	-1 214
Nedskrivning av bestående tillgångar	0	-1
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	736	2 215
Ökn el. minskn av avskr.diff	0	0
Ökn el. minskn av reserv	0	-2 000
Ökn el. minskn av fonder	0	0
Räkenskapsperiodens överskott	736	215

Koncernresultaträkningens nyckeltal	2018	2017
Intäkter/kostnader	28,6 %	28,9 %
Årsbidragsprocent	6,8 %	11,6 %
Avskrivningsprocent	4,3 %	4,1 %
Årsbidraget i % av avskrivningarna	158,0 %	282,6 %
Årsbidrag euro/invånare	398	706
Verksamhetsbidrag euro/invånare	3 882	3 835

1.5.5. Finansieringsanalys för koncernen

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)		
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	2018	2017
Årsbidrag	2 003	3 431
Extraordinära poster	0	0
Korrektivposter	1	-70
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 004	3 361
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-2 364	-843
Finansieringsandelar för invest.utg		0
Försäljningsinkomster av AT	6	70
SUMMA INVESTERINGAR	-2 358	-773
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-354	2 587
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0	0
Ökning av utlåning	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	74	0
Minskning av långfristiga lån	-164	-156
Förändring av kortfristiga lån	-1	38
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0	0
Omsättningstillgångar	0	0
Förändring fordringar	-270	-184
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	768	606
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	407	304
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	53	2 891
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01	14 741	11 850
Kassamedel 31.12	14 794	14 741
	53	2 891

Koncernfin. nyckeltal	2018	2017
Årsbidrag	2 003 470,01	3 430 588,27
Intern finansiering av investeringar	85%	407%
Räntekostnader	16 572,43	16 593,50
Låneskötselbidrag	11,2	19,9
Likviditet kassadagar	181	198

1.5.6. Koncernbalansräkning

A K T I V A (1000 euro)	2018-12-31	2017-12-31
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	51	55
Övriga utgifter med lång verkningstid	727	844
Sa Immateriella tillgångar	777	899
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	1 987	1 982
Byggnader och konstruktioner	8 915	9 349
Fasta konstruktioner och anordningar	4 348	4 676
Maskiner och inventarier	447	316
Övriga materiella tillgångar	1 307	1 366
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	2 415	518
Sa Materiella tillgångar	19 418	18 207
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	274	274
Sa Placeringar	274	274
SA BESTÅENDE AKTIVA	20 470	19 380
FÖRVALTADE MEDEL		
Landskapets uppdrag	19	31
Donationsfondernas särskilda teckning	1 459	1 389
SA FÖRVALTADE MEDEL	1 478	1 420
RÖRLIGA AKTIVA		
Sa Omsättningstillgångar		0
Fordringar		
Långfristiga		
Kundfordringar	0	0
Övriga fordringar	16	23
Sa Långfristiga	16	23
Kortfristiga		
Försäljningsfordringar	890	691
Lånefordringar		6
Övriga fordringar	774	749
Resultatregleringar	405	375
Sa Kortfristiga	2 069	1 821
Sa Fordringar	2 085	1 844
Finansiella värdepapper		
Övriga värdepapper	6	6
Sa Finansiella värdepapper	6	6
Kassa och bank	14 794	14 741
SA RÖRLIGA AKTIVA	16 885	16 591
SA AKTIVA	38 832	37 391

PASSIVA (1000 euro)	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL		
Grundkapital	10 000	10 000
Kapitaltillskott	4	3914
Andelar av kommuner som ska utträda	0	0
Uppskrivningsfond	0	0
Fond för verkligt värde	0	0
Reservfond	0	
Övriga fonder		
Övriga fonder	6	6
Sa Övriga fonder	6	6
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	12 637	12 422
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	736	215
SA EGET KAPITAL	23 382	22 646
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Avskrivningsdifferens		0
Reserver	5 500	5 500
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	5 500	5 500
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	0	0
SA AVSÄTTNINGAR	0	0
FÖRVALTAT KAPITAL		
Landskapets uppdrag	19	31
Donationsfondernas kapital	1 459	1 389
SA FÖRVALTAT KAPITAL	1 478	1 420
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Skulder till kreditinstitut	1 182	1 296
Lån från offentliga samfund	209	185
Pensionslån		
Övriga skulder	2 702	2 499
Sa Långfristigt	4 093	3 980
Kortfristigt		
Skulder till kreditinstitut	157	123
Lån från offentliga samfund	19	54
Pensionslån		
Erhållna förskott	36	134
Leverantörsskulder	1 543	1 209
Övriga skulder	752	688
Skuld till kommuner		
Resultatregleringar	1 872	1 636
Latent skatteskuld		
Sa Kortfristigt	4 380	3 845
SA FRÄMMANDE KAPITAL	8 472	7 825
SA PASSIVA	38 832	37 391

	2018	2017
Soliditet	60%	61%
Finansieringsförmögenhet euro/inv	1 672	1 804
Skuldsättningsgrad	29%	26%
Lån 31.12	1 566 724	1 658 448
Lån/inv	311	341
Ackumulerat överskott	13 372 274	12 636 601
Ackumulerat överskott/inv	2 657	2 601
Likvida medel 31.12	14 794 141	14 741 028
Invånarantal 31.12	5 032	4 858

1.6. STYRELSENS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

I enlighet med 70 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) ska kommunstyrelsen när verksamhetsberättelsen överlämnas föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att överskottet om 688 316 euro förs mot det fria egna kapitalet.

1.7. BUDGETUTFALLET

Kommunfullmäktige har den 19 mars 2019 § 13 konstaterat att tekniska förvaltningen och byggförvaltningen överskridit budgeten för 2018. Kommunen som helhet underskrider dock budgeten väsentligt.

1.7.1. Målen för verksamhet och ekonomi

Den allmänna målsättningen för den kommunala verksamheten för budgetåret var att utgående från kommunens verksamhetsidé producera samhällsservice så kvalitativt som möjligt inom de ekonomiska och personella ramar och resurser som kommunen har till sitt förfogande. Kommunens verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

”Kommunen ska i samråd med invånarna skapa och upprätthålla förutsättningar för att, inom ramen för befintliga resurser, på ett möjligast rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekologisk, ekonomisk, kulturell och socialt hållbar utveckling med ett särskilt ansvar för kommande generationer. Kommunen ska i sin verksamhet eftersträva en god och frisk miljö, där det är hälsosamt och trivsamt att bo och vistas.”

1.7.2. Sammandrag av kommunens budgetutfall

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018	BUDGET- ÄNDRING	BUDGET 2018 EFTER ÄNDRING	BOKSLUT 2018	AVVIKELSE MOT BUDGET	FÖRÄNDR. I % 2017-2018	REL. ANDEL i % 2018	ANDEL/ SKATTESATS
Centralförvaltningen	-1 033	-1 466	63	-1 403	-1 080	323	4,6 %	5%	0,90
Socialförvaltning	-9 342	-10 230	0	-10 230	-9 613	617	2,9 %	48%	8,00
Skolförvaltning	-6 837	-7 309	-38	-7 346	-7 285	62	6,5 %	37%	6,06
Biblioteksförvaltningen	-203	-229	0	-229	-216	13	6,3 %	1%	0,18
Fritidsförvaltningen	-628	-511	0	-511	-482	29	-23,3 %	2%	0,40
Räddningsförvaltningen	-153	-160	-25	-185	-166	20	8,3 %	1%	0,14
Tekniska förvaltningen	-1 064	-1 114	0	-1 114	-1 183	-68	11,2 %	6%	0,98
Affärsverksamheten	292	239	0	239	263	24	-9,9 %	-1%	-0,22
Byggnämnden	-34	-69	0	-69	-70	-1	104,8 %	0,4 %	0,06
Driftshushållning netto	-19 002	-20 849	0	-20 849	-19 831	1 018	4,4 %	100%	16,50

1.7.3. Driftsekonomidelens utfall

CENTRALFÖRVALTNINGEN

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR CENTRALFÖRVALTNINGEN
INKLUSIVE NÄRINGSVERKSAMHET**

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	141 081,22	156 170,10	0,00	0,00	156 170,10	197 485,66	41 315,56
Utgifter	-1 173 729,53	-1 621 748,44	79 383,00	-16 783,00	-1 559 148,44	-1 277 699,35	281 449,09
Nettoutg.	-1 032 648,31	-1 465 578,34	79 383,00	-16 783,00	-1 402 978,34	-1 080 213,69	322 764,65
Interna:							
Netto	-238 507,43	396 420,08	0,00	0,00	396 420,08	350 744,80	-45 675,28

Ramen för centralförvaltningen visar ett budgetöverskott om 322 765 euro. Överskottet beror till stor del på lägre kostnader än beräknat på flera områden samtidigt som behovet av kommunstyrelsens dispositionsmedel endast uppgick till 79 383 euro. Resterande medel om 220 617 euro förblev orörda.

Kommunstyrelsen**Målsättning**

- Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2018 se över kommunens arbetsutvärderingar för samtliga befattningar och tjänster och lyfta upp behov av eventuella uppdateringar.

Måluppföljning

- Under 2018 har personalchefen och förvaltningschefer sett över arbetsvärderingarna i kommunen och konstaterat att det finns behov av uppdateringar inom många förvaltningar. Bland annat upptäcktes flera äldre värderingar som inte uppfyller dagens krav. Det finns även befattningar som saknar värderingar. Förvaltningscheferna har uppmanats att se över arbetsvärderingarna inom respektive förvaltning. Personalchefen följer upp detta arbete under våren 2019. Värderingarna ska utgöra underlag för fördelningen av den kollektivavtalsenliga lokala retroaktiva justeringspotten från 1.1.2019. I samband med detta kan kommunstyrelsen ta ställning till om ytterligare åtgärder behöver vidtas. Kommunfullmäktige tog ställning till upplägget genom beslut § 82/11.12.2018.

Centralförvaltningen

Kommunfullmäktige har under 2018 sammanträtt 7 gånger och sammanlagt behandlat 88 paragrafer (8 sammanträden och 85 paragrafer 2017).

Kommunens revisorer har under året varit Magnus Lundberg (ordförande), Robert Lindfors och Gunilla Wik.

Revisionen av 2018 års räkenskaper har skett den 15 och 16 maj 2019.

Kommunstyrelsen höll under året 18 sammanträden och behandlade 316 paragrafer (21 sammanträden och 313 paragrafer 2017).

Centralförvaltningen ansvarar för kommunens centrala administration samt allmän och intern service till övriga förvaltningsenheter.

Centralförvaltningens anställda:

Tjänstebeteckning	2016	2017	2018
Kommundirektör	1	1	1
Kommunsekreterare	1	1	1
Personalchef	1	1	1
Ekonomichef	1	1	1
Ekonom	1	1	1
Byråsekreterare	2,45	2,45	2,45
Bokförare	1	1	1
Kanslist	0,6	0,6	0,6
Planläggare	1	1	1
Totalt	10,05	10,05	10,05

Den egna planläggningen

Under 2018 färdigställdes följande planer i Jomala kommun:

1. Detaljplaneändring för del av kvarter 4205 samt del av park- och trafikområde i Möckelö by.
2. Detaljplaneändring för del av kvarter 43123 i Vesterkalmare by.
3. Detaljplaneändring för kvarteren 4245 och 4246 samt gatuområde i Sviby by.
4. Detaljplaneändring för del av kvarter 42021 i Möckelö by.
5. Detaljplaneändring för del av kvarter 4245 och del av parkområde i Sviby by.
6. Ändring av delgeneralplanen för centralområdet.

Renhållningsmyndigheten Ålands miljöservice k.f. (Mise)

Kommunens avfallshantering sköts av Mise. Den operativa verksamheten sköts av Mises dotterbolag Producentansvar Åland Ab (Proans) och av Svinryggens Deponi Ab. Proans erbjuder en lösning för producentansvar gällande förpackningsavfall och Svinryggens Deponi

Ab omhändertar hushållens farliga avfall. Mises verksamhet 2018 var fullständigt avgiftsfinansierad och inget driftsunderstöd krävdes.

Näringsverksamheten och lantbruksstöd

Näringsverksamhetens ärenden handhas av kommunstyrelsen.

Lantbrukskansliet som upprätthålls av Jomala kommun är ett samarbete mellan kommunerna Jomala, Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland och Sottunga. Kansliet säljer även tjänster till Mariehamns stad. Tabellen nedan visar antalet gårdar belägna i respektive kommun för vilka någon form av aktivitet i registret har skett under året.

Aktiva gårdar	2016	2017	2018
Brändö	11	11	11
Jomala	77	77	77
Kumlinge	11	11	11
Kökar	8	8	8
Lemland	29	29	28
Mariehamn	2	2	2
Sottunga	8	8	7

Lantbrukskansliets anställda:

Tjänstebeteckning	2016	2017	2018
Lantbrukssekreterare	0,8	0,8	0,8
Kontrollant	*1	*1	*1
*1 anställd på timbasis efter behov			

Kostnadsfördelningen 2018 utföll så att Jomala stod för 63,34 procent, Lemland för 23,70 procent, Kökar för 2,47 procent, Sottunga för 1,26 procent, Brändö för 5,75 procent och Kumlinge för 3,48 procent av kostnaderna.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SOCIALVÅRDEN;
inklusive kommunalförbundet Ålands Omsorgsförbund**

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	111 481,83	81 895,00	0,00	0,00	81 895,00	83 349,56	1 454,56
Utgifter	-2 703 409,74	-2 703 943,20	0,00	0,00	-2 703 943,20	-2 830 067,80	-126 124,60
Nettoutg.	-2 591 927,91	-2 622 048,20	0,00	0,00	-2 622 048,20	-2 746 718,24	-124 670,04
Interna:							
Netto	-54 325,28	-60 565,78	0,00	0,00	-60 565,78	-58 579,06	1 986,72

Ramen för hela socialförvaltningen visar ett budgetöverskott om 617 310 euro. Ramen för socialvården visar på ett budgetunderskott om 124 670 euro. Förklaringen står främst att finnas i följande fyra orsaker:

- Integrationssamordningen var felaktigt budgeterat från början då beslut om faktisk mottagning gjordes av kommunfullmäktige först i början på 2018 och kostnaden för den tillfälliga tjänsten som integrationssamordnare skulle om möjligt hanteras inom budgeterade medel” enligt kommunfullmäktiges beslut.
- Privata barnskyddsanstalter ökade kostnaderna till följd av att sammanlagt tre ungdomar var placerade under året. Budgeten var planerad för en ungdom.
- Öppenvården, barnskyddet hade ett fortsatt högt tryck, fortsatt ökat antal barnskyddsanmälningar och ökade insatser för flera barn/ungdomar inom öppenvården. Familjerådgivningen hade 2018 fortsatt hög efterfrågan.
- Kommunalförbundet Ålands omsorgsförbund hade under året betydligt högre kostnader än beräknat vilket resulterade i en tilläggskostnad i slutregleringen för året.

Socialförvaltningen**Målsättning**

- Under 2018 fortsätter satsningen på att uppgöra behövliga klientplaner enligt utkomststödslagen och serviceplaner enligt handikappservicelagen i syfte att effektivisera arbetet.
- Kommunfullmäktige gav socialförvaltningen i uppdrag att under 2018 se över möjligheterna till att i samarbete med övriga aktuella kommuner ta emot flyktingar 2018.

Måluppföljning

- De flesta serviceplanerna inom handikappservice uppdaterades under året och även klientplanerna inom utkomststödet. Arbetet fortgår under 2019.

- Socialförvaltningen utredde frågan om mottagning redan under senhösten 2017 och beslut om mottagning skedde genom kommunfullmäktigebeslut § 5/16.1.2018. Under första halvåret 2018 samordnades mottagandet tillsammans med samarbetskommunerna Finström och Lemland. Jomala står som huvudman för den gemensamma integrationssamordnaren. Mottagningen skedde i oktober 2018.

Personal och tjänstemannabeslut:

Personal:	2016	2017	2018
Allmänna avdelningen:			
Socialchef	1	1	1
Byråsekreterare	0,74	0,74	0,74
Integrationssamordnare			1*
Socialarbete:			
Socialarbetare	2**	2***	2
Barnomsorg:			
Barnomsorgschef	1	1	1
Specialbarntädgårdslärare	1	1	2
Äldreomsorg:			
Äldreomsorgsledare	1	1	1

*Tillfällig befattning från 3.9.2018 (delad mellan Lemland, Finström och Jomala).

** Tf. socialarbetare 1.1 – 31.12.2016.

*** Socialarbetartjänst inrättad ordinarie 1.1.2017.

Tjänstemannabeslut	2016	2017	2018
Avtal om vårdnad om barn och umgänge	56	41	61
Avtal om enbart umgänge	12	8	11
Barnomsorgsplats	220	119	120
Barnomsorg i annan kommun	6	3	4
Barnomsorgspersonal	270	202	230
Barnomsorgsavgift	676	663	884
Förebyggande utkomststöd	12	7	8
Förvaltning	91	116	109
Handikappservice	77	68	65
Färdtjänst enligt socialvårdslagen	7	15	7
Hemserviceavgifter	17	34	28
Specialomsorgen	1	1	7
Hemservicepersonal	66	43	83
Hemvårdsstöd, barn	160	118	136
Trygghetsalarm	10	12	6
Antal avtal om underhållsbidrag	18	25	18
Utkomststöd	346	274	201
Äldreomsorg	43	35	43
Missbrukarvården	4	1	9
Hemservice	33	34	23
Folkhälsan	15	2	0
Rönngården periodrum	1	1	2
Skyddat arbete	6	3	1
Moderskapsunderstöd	64	53	77
Närståendevård över 65 år	9	3	0
Närståendevård under 65 år	8	5	28
Totalt	2228	1886	2161
	2016	2017	2018
Faderskapsutredningar	39	29	43
Vårdnadsutredningar till domstol	3	2	3

Cancer- och lungskadefonden

Specifikationer		
Saldo på sparkonto i ÅAB 31.12.18	2305902	5 619,12 €
Fondens behållning		5 619,12 €
Inbetalningar under året		130,00 €
Räntor		0,00 €
Utdelning	./.	0,00 €
Kontoutdragsavgifter	./.	15,20 €
Fondens kapitalökning		114,80 €

Fältarna

Kommunen betalar för Fältarnas tjänster. Fältarnas verksamhet går ut på att arbeta förebyggande med åländska ungdomar, att hjälpa, stödja och finnas till hands för ungdomar samt att följa med, känna till och analysera tonårskulturen på Åland. Fältarna har samverkat med barnskyddet.

Flyktingmottagningen

Kommunfullmäktige godkände vid sitt första sammanträde 2018 ett nytt flyktingmottagande och under hösten 2018 mottog kommunen en ny familj från Syrien. Inför mottagandet upprättades ett avtal mellan Jomala, Finström och Lemland kring ett samarbete om en gemensam tillfällig integrationssamordnare med Jomala kommun som huvudman. Ersättningar för flyktingmottagningen söks kvartalsvis från staten (UF-centret).

Tallbacken

Kommunen köper tjänster från Tallbacken i Mariehamns stad för barnskydd, mödravård och ungdom i kris. Skyddshemsdelen finansieras däremot av landskapsregeringen från 1.1.2016.

Måluppföljning

	2016	2017	2018
Kvinnor i behov av skydd	0	0	0
Antal klienter, vuxna och barn	2	3	1

Privata barnskyddsanstalter

Budgeten var planerad för en ungdom i institutionsplacering under hela året. Utfallet blev att sammanlagt tre barn/ungdomar var placerade på olika institutioner i Sverige, varav endast en ungdom under hela året. Därmed ökade vårddygnet vilket förklarar kostnadsställets överskridning.

	2016	2017	2018 Mål	2018
Vårdtagare	6	6	1	3
Vårddygn	1118	1051	365	670

Öppenvård

Barnskyddet i Jomala sköts enligt samarbetsavtal av Mariehamns stads barnskyddsenhet. Kostnaderna för barnskyddet översteg budget p.g.a. fortsatt ökade kostnader för köptjänster gällande främst tolktjänster och öppenvårdsinsatsen "Samskapa" inriktad på att förhindra placeringar i institution. Barnskyddet har under året haft en fortsatt ökning av barnskyddsanmälningar med fler ärenden och åtgärder som följd (se statistiken nedan). Likaså även en fortsatt högt nyttjande av familjerådgivningens tjänster.

	2016	2017	2018 mål	2018
Folkhälsans Familjerådgivning, besök	389	494	450	445
Klienter som omfattas av åtgärder inom öppenvården under året	23	49	25	24
Antal nya barn i barnskyddet	19	12	20	24
Adoptionsärenden	3	2	2	2

Åtgärd	2016	2017	2018
Antal inkomna barnskyddsanmälningar	74	104	118
Antal barn som barnskyddsanmälan gäller	51	49	58
Antal barn som en klientrelation inletts för	36	12	40
Antal barn för vilka en utredning av behov av barnskydd gjorts	21	20	45
Antal barn för vilken en klientplan utarbetats	8	6	18

Barnskyddsåtgärder

Åtgärd	2016	2017	2018 mål	2018
Eftervård	4	2	4	2

Familjevård

Åtgärd	2016	2017	2018 mål	2018
Omhändertagna barn, utom hemmet placerade	1	2*	3	2

*en i professionellt familjehem i Sverige.

Stödpersoner

	2016	2017	2018 mål	2018
Stödpersoner	3	2	4	3
Stödfamiljer	9	4	8	16

Stiftelsen Hemmet

	2016	2017	2018 Mål	2018
Vårdtagare	1	1	1	2
Vårddygn	365	365	365	377

Handikappservice

Målsättning

- Att uppgöra en handlingsplan för handikappservice som ska ge en enhetlig bedömning om handikappservice för personer med funktionsnedsättning.

Måluppföljning

- Handlingsplanen för handikappservice kunde ej förverkligats på grund av bristfälliga personella och tidsmässiga resurser.

	2016	2017	2018 mål	2018
Rehabilitering och anpassningsträning	3	1	4	3
Personlig assistent	11	11	10	14
Stödpersoner/stödfamilj	8	6	8	5
Dagverksamhet	0	0	0	0
Redskap, Hjälpmedel vid förflyttning	3	4	5	2
Ändringsarbeten i bostad/maskiner	4	10	6	5
Serviceboende	3	3	2	2
Färdtjänst enl. Handikapplagen:				
- beviljade	62	75	62	73
- personer som nyttjat	39	57	40	66
- enkelresor under året	3898	4214	4000	4243

Specialomsorg

Ålands Omsorgsförbund	2016	2017	2018 Mål	2018
Dagverksamhet + semester o fritid				
Antal personer	9+4	9	9	9
Gruppboende + korttidshem				
Antal personer	8+1	8+1	9	10
Lägenhetsboende				
Antal personer	1	1	1	2
Specialfritidshemsverksamhet				
Antal personer	2	2	3	3

Förmedlingstjänster	2016	2017	2018 Mål	2018
Antal personer totalt, Kårkulla s.k.	1	1	1	1
Antal vårddygn, Boendevård	365	344	365	365
Antal vårddag, Dagvård, arbetscentral	229	216	230	235
Antal personer totalt, Stiftelsen Hemmet	1	1	1	1
Antal vårddagar	365	365	365	365

Övrig verksamhet	2016	2017	2018 Mål	2018
DUV:s-avlastningsläger:	2	4	4	6
Antal personer				
FDUV:s, fritidsverksamhet	1	2	1	1
Antal personer				
Transport specialfritidshem	1	1	1	1
Antal personer				

Skyddat arbete

	2016	2017	2018 Mål	2018
Antal personer	6	6	6	4

Missbrukarvård

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beroendemottagning, Antal klienter	24	30	44	26
Beroendemottagning, Antal besök	156	186,5	356	146
Behandlingshem, Antal klienter	1	1	1	4

Utkomststöd

Målsättning

- Att under året se över behovet av klientplaner inom området.

Måluppföljning

- Målsättningen har i huvudsak uppfyllts. Kan noteras att utkomststödet som ett tillfälligt stöd i kris har fungerat väl då hela 93,8 % (86,1 % 2017) av utkomststödstagarna erhållit stödet mellan 1 och 4 månader och endast några få är beroende av stödet för längre tider än 10 månader. Både antal beviljade hushåll och kostnader har minskat jämfört med tidigare år.

Egentligt utkomststöd	2016	2017	2018
Antal beviljade hushåll	43	36	33
Antal beviljade personer	83	71	59
Antal beslut	358	274	201
Civilstånd			
Ogift	48,1 %	50,0 %	43,8 %
Gift	14,8 %	11,1 %	18,8 %
Hemskillnad	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Frånskild	25,9 %	22,2 %	25,0 %
Änka/änkling	3,7 %	5,6 %	0,0 %
Samboende	7,4 %	11,1 %	12,5 %
Hushållstyp:			
Ensamstående män	40,0 %	36,8 %	51,5 %
Ensamstående kvinnor	26,7 %	18,4 %	12,1 %
Ensamstående med barn	22,2 %	26,3 %	15,2 %
Gifta/sambo utan barn	0,0 %	2,6 %	6,1 %
Gifta/sambo med barn	11,1 %	15,8 %	15,2 %
Ålderskategorier:			
0 -	26,7 %	28,9 %	30,3 %
30 -	31,1 %	18,4 %	24,2 %
40 -	15,6 %	21,1 %	18,2 %
50 -	17,8 %	28,9 %	18,2 %
65 -	8,9 %	2,6 %	9,1 %
Varaktighet i månader:			
1 månad	31,1 %	36,1 %	37,5 %
2 månader	17,8 %	16,7 %	15,6 %
3 månader	15,6 %	19,4 %	21,9 %
4 månader	24,4 %	13,9 %	18,8 %
7 månader	6,7 %	8,3 %	0,0 %
10 månader	4,4 %	5,6 %	6,3 %

Förebyggande utkomststöd

Förebyggande utkomststöd	2016	2017	2018
Antal hushåll	6	5	5

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BARNOMSORGEN;

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	559 829,81	561 345,00	0,00	0,00	561 345,00	572 518,25	11 173,25
Utgifter	-4 522 114,65	-4 944 514,00	0,00	0,00	-4 944 514,00	-4 781 331,11	163 182,89
Nettoutg.	-3 962 284,84	-4 383 169,00	0,00	0,00	-4 383 169,00	-4 208 812,86	174 356,14
Interna:							
Netto	-608 673,42	-744 723,50	0,00	0,00	-744 723,50	-698 225,00	46 498,50

Ramen för barnomsorgen visar på ett budgetöverskott om 174 356 euro. Överskottet beror på mindre hemvårdsstöd än budgeterat, minskad semesterlöneskuld, mindre semesterpenning och lägre kostnader för familjedagvård. Då det gäller relationstalen kan konstateras att kostnaderna per vård dag är högre än målsättningen då barngrupperna inte har varit fullbelagda under hela året. Av samma anledning är avgiftstäckningsgraden lägre än målsättningen.

Målsättning

- Målsättningen under året är att implementera en handlingsplan med prioriterade åtgärder och riktlinjer för nya inköp samt utfasning av gammalt ohälsosamt material i kommunens daghem och gruppfamiljedaghem.

Måluppföljning

- Handlingsplanen har implementerats i alla daghem och i gruppfamiljedaghemmet och alla enheter har rensat ut gammalt och ohälsosamt material. De nya inköp som har gjorts har främst varit leksaker, mattor och övriga textilier samt köksredskap.

Antal barn i verksamheten och kostnad per barn	2016	2017	2018
Daghem	303	299	305
Gruppfamiljedaghem	6	5	8
Familjedaghem	6	8	10
TOTALT	315	312	323
Kostnad per barn	10 986,77	10 721,30	11 587,26

Specialbarnomsorgen	2016	2017	2018
Antal barn med assistent	15	14	14
Antal barn som specbtl arbetat med	94	106	92
- 1 – 10 ggr, förebyggande insatser	46	58	31
- > 10 ggr, intensifierat stöd	48	48	61
Antal barn som erhållit språkstöd	23	34	36

Daghem**Gottby daghem**

1 avdelning med 25 platser för 3-6-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 25 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj	69	65	70	65
Vårdpersonal	4,30	4,25	3,78	4,37
Ekonomiepersonal	1,30	1,30	1,30	1,30
Kostnad/vårddag, euro	79,06	81,09	62,71	79,94
Avgifternas täckningsgrad, procent	13,20	12,31	13,74	11,97

Överby daghem

1 avdelning med 13 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 23 platser för 3-6-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 39 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj				
Myran, 1-3 år			75	66
Grodan, 3-6 år	73	71	75	73
Vårdpersonal	5,52	4,52	7,17	9,43
Ekonomiepersonal	1,17	1,17	2,17	2,17
Kostnad/vårddag, euro	68,52	75,75	74,38	93,16
Avgifternas täckningsgrad, procent	14,63	13,50	11,26	10,46

Trollsländan

2 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 2-4-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 72 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj				
Mulle, 1-3 år	70	72	75	71
Myran, 1-3 år	67	72		
Knyttet, 2-4 år	74	75	75	76
Skrållan, 3-6 år	71	72	75	79
Trulsa, 3-6 år	77	75	75	73
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	18,61	19,16	13,23	15,63
Ekonomiepersonal	3,43	3,43	2,65	2,65
Kostnad/vårddag, euro	75,85	74,25	61,36	73,49
Avgifternas täckningsgrad, procent	13,74	13,74	13,77	13,67

Österkulla daghem

3 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 4 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 76 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj				
Blåkulla, 1-3 år	74	76	75	74
Småkulla, 1-3 år	75	71	75	79
Grönkulla, 3-6 år	74	75	75	82
Gulkulla, 3-6 år	71	75	75	76
Lilkulla, 3-6 år	71	78	75	74
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	15,59	15,96	13,52	15,18
Ekonomiepersonal	2,65	2,65	2,65	2,65
Kostnad/vårddag, euro	61,39	58,38	52,79	65,28
Avgifternas täckningsgrad, procent	16,34	18,31	17,06	16,47

Sviby daghem

1 avdelning med 21 platser för 6-åringar

2 avdelningar med 21 platser för 3-5-åringar

1 avdelning med 16 platser för 1-4-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 93 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj				
Topasen, 1-3 år	83	74	75	71
Rubinen, 1-4 år	75	71	75	70
Safiren, 3-5 år	70	69	75	71
Smaragden, 3-5 år	82	82	75	75
Diamanten, 6-åringar	79	84	75	78
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	20,08	19,23	17,00	22,09
Ekonomiepersonal	4,15	4,15	4,15	4,15
Kostnad/vårddag, euro	69,10	71,02	60,07	78,25
Avgifternas täckningsgrad, procent	15,71	14,98	15,39	13,85

Vårdpersonalens antal varierar beroende på att antalet assistenter är olika från år till år. Dessutom utplaceras de extra barnskötarna på enheterna enligt behov inför varje verksamhetsår (0,52 och 0,65).

Familjedaghem och gruppfamiljedaghem

Anslaget avser en familjedagvårdare i eget hem och fyra familjedagvårdare i barnens hem.

Familjedaghem	2016	2017	2018 Mål	2018
Antal familjedaghem 31.12	4	5	5	7
Antal barn 31.12	6	8	10	10
Närvarodagar	453	360	1 300	409
Kostnad/vårddag, euro	136,69	123,71	102,34	105,97
Avgifternas täckningsgrad, procent	0,00	0,00	4,51	0,03

Grppfamiljedaghemmet Vikingen

1 avdelning med 8 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 8 barn

	2016	2017	2018 Mål	2018
Beläggingsprocent jan-maj	72	67	75	57
Vårdpersonal	2,00	2,00	2,00	2,65
Ekonomiepersonal	0	0	0	0
Kostnad/vårddag, euro	83,60	88,82	64,70	104,04
Avgifternas täckningsgrad, procent	12,53	11,70	13,29	10,73

Avgiftstäckningsgrad	2016	2017	2018 Mål	2018
Daghem, grppfamiljedaghem, fdv	16,27	15,39	14,29	13,57

I avgiftstäckningsgraden för 2016 och 2017 ingår även fritidshemmen som flyttades till skolförvaltningen 2018.

Lekparker

Kyrkoby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2016	25	66	19,24	15,30
2017	25	62	21,47	13,97
2018 Mål	25	60	-	11,43
2018	25	70	41,85	7,90
Gottby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2016	25	52	23,16	13,50
2017	25	58	28,69	10,58
2018 Mål	25	60	-	12,63
2018	25	58	37,36	9,09

Hemvårdsstöd

Stöd för vård av barn i hemmet	2016	2017	2018 Mål	2018
Mottagare totalt under året	142	151	160	154
Grunddel/grundläggande stöd 31.12	67	68	80	61
Utökat hemvårdsstöd 31.12	12	13	20	17
Syskontillägg 31.12	35	38	40	33
Tilläggsdel 31.12	23	17	25	26
Hemvårdsstöd för syskon 31.12	15	9	15	13
Flerbarnsförhöjning 31.12	-	1	4	3
Partiellt stöd 31.12	33	32	30	35

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR ÄLDREOMSorgen; Inkl. Oasen boende- och vårdcenter k.f.

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	277 157,13	261 267,64	0,00	0,00	261 267,64	232 007,99	-29 259,65
Utgifter	-3 064 460,09	-3 486 002,20	0,00	0,00	-3 486 002,20	-2 889 118,71	596 883,49
Nettoutg.	-2 787 302,96	-3 224 734,56	0,00	0,00	-3 224 734,56	-2 657 110,72	567 623,84
Interna:							
Netto	-52 092,20	-69 693,98	0,00	0,00	-69 693,98	-65 345,98	4 348,00

Ramen för äldreomsorgen visar ett budgetöverskott om 567 624 euro. Oasens boende- och vårdcenter k.f. (Oasen) har haft en bra genomsnittsbilaggnings hela året, varav vårddygnskostnaderna blivit lägre än budgeterat. Vår ESB avdelning Liljan har till stor del varit fullsatt men totalt antal vårddygn blev mycket lägre än det kalkylerade. Vid Folkhälsans demensboende vårdades t.o.m. 31.8.2018 endast 3 personer, vilket resulterade i lägre kostnader om totalt 34 038 euro. Efter 31.12.2018 var antalet vårdbehövande i boendet 4 personer (d.v.s. i enlighet det budgeterade).

Målsättning

- Enhetligande av servicen inom äldreomsorgen så att även hemtjänst, kosthållning och städning av Rönngården genom upphandling sköts av en extern entreprenör. Myndighetsrollen förstärks.
- Socialförvaltningen ges i uppdrag att under 2018 utreda hur det nya avgiftssystemet för hemservice utfallit jämfört med det tidigare systemet.
- Socialförvaltningen ges i uppdrag att under 2018 utreda möjligheter och kostnadseffekter vad gäller att erbjuda fysioterapi för klienter inom ESB vid Oasen boende- och vårdcenter k.f.
- Socialförvaltningen ges i uppdrag att under 2018 utreda och utvärdera hur vårdtyngdsmätningssystemet RAI har fungerat och i övrigt se över digitala lösningar inom äldreomsorgen.

Måluppföljning

- Förvaltningen färdigställde underlag för upphandling av hemtjänst, kosthållning och städning av Rönngården under våren 2018. Kommunstyrelsen beslutade dock genom § 82/23.4.2018 att inte inleda en upphandling.
- Äldreomsorgsledaren har gjort en jämförande utredning mellan systemen för hemserviceavgifter. Kommunfullmäktige har beslutat anteckna budgetuppdraget 2018 vad gäller jämförande utredning mellan systemen för hemserviceavgifter till kännedom § 45/18.9.2018.
- Kommunfullmäktige har beslutat anteckna budgetuppdraget 2018 vad gäller fysioterapi för klienter inom effektiviserat serviceboende till kännedom §

46/18.9.2018. Vidare beslöts att Jomala från 1.1.2019 i linje med utredningen godkänner omvandlingen av två av kommunens institutionsplatser till ESB-platser och samtidigt erbjuder fysioterapi vid ESB-avdelningen Liljan vid Oasen.

- Äldreomsorgsledaren har utvärderat RAI i samarbete med hemtjänstpersonalen. Vad gäller övriga digitala lösningar inom äldreomsorgen så har Abilita besöksplanering tagits i bruk 2018 och vidare planeras Abilita mobil hemservice för 2019. Kommunfullmäktige har beslutat anteckna budgetuppdraget 2018 vad gäller RAI och övriga digitala lösningar inom äldreomsorgen till kännedom § 47/18.9.2019. Vidare beslöts att medel för anskaffning av Abilita mobilhemservice programvara beaktas i budgetberedningen för 2019.

Institutionsvård och ESB

OASEN	2016	2017	2018 Mål	2018
Institutionsplatser	15	19	18	16
ESB-platser	10	10	10	10
Antal vårdtagare	52	46	36	40
Vårddygn totalt	9 696	10 110	10 220	8 820

Efter att kommunen omvandlade 10 platser vid Oasen till ESB blev det tydligare flyt i vårdkedjan.

Hemservice

Personal				
Tjänster och befattningar				
	Antal	Därav obesatta		
Hemvårdare/närvårdare	9,5	-		
Därav en hemserviceledare	1	-		
Verksamhet	2016	2017	2018 Mål	2018
Hemvård (besök)	11 919	12 324	12 538	11 360
Handikappade	840	718	789	632
Barnfamiljer	74	23	58	16
Övriga	27	39	129	322
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	937	510	594	644
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	3 246	2 892	3 366	3 370
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	6 573	8 142	7 602	6 376
Verksamhet	2016	2017	2018 Mål	2018
Hushåll som erhåller hemvård	52	49	41	51
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	6	8	6	4
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	15	16	11	19
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	18	18	15	19
Handikappade	4	4	4	5
Barnfamiljer	2	1	2	2
Övriga	5	2	3	2

Stödtjänster	2016	2017	2018 Mål	2018
Antal hushåll som erhåller mat	34	34	32	34
Antal matportioner	2 891	3 994	2 900	3 223
Färdtjänst enligt socialvårdslagen	2016	2017	2018 Mål	2018
Antal beviljade/avgift 50 %	35	21	31	17
Antal beviljade/avgift 20 %	11	12	13	10
Antal enkelresor	503	431	523	405

Under 2018 har 6 stycken nya trygghetstelefoner installerats. Allt som allt finns nu 21 stycken trygghetstelefoner i Jomala kommun.

Närståendevård

Under 65 år	2016	2017	2018
Antal klienter	27	27	38
Antal ersatta dagar	9 419	9 488	12 288
Lagstadgad ledighet, antal dagar	184	186	303
Annan ledighet, antal dagar	44	81	84
Från 65 år	2016	2017	2018
Antal klienter	16	15	17
Antal ersatta dagar	4 830	4 668	5 634
Lagstadgad ledighet, antal dagar	79	54	71
Annan ledighet, antal dagar	95	34	51

Servicehuset Rönngården

Periodrummet	2016	2017	2018
Nyttjade dygn	20	23	44

Intagningskriterierna till Servicehuset Rönngården fastställdes av kommunstyrelsen genom § 177/22.8.2016 för att vara bättre anpassade för behovet inom äldreomsorgen. En del av de mindre lägenheterna har varit utan hyresgäster under året. Allt fler överväger flytt från sina egna bostäder först när vårdbehovet är påtagligt och/eller när otryggheten fordrar dygnet runt övervakning. Servicehuset saknar dygnet runt bemanning.

Bland populära evenemang i servicehuset kan nämnas församlingens andaktstunder, biblioteks- och kulturförvaltningens läscafé, Folkhälsans stickcafé och bingo, FysioÅlands sittdans samt ett flertal öppna körövningar och allsångskvällar. I evenemangsväg bör även nämnas vår populära ÄDis-skärm som engagerar mertalet av servicehusets hyresgäster med sitt breda utbud av aktiviteter.

Demensvård/-boende

Folkhälsans Allaktivitetshus	2016	2017	2018
Vårddygn	1 697*	1 383	1 417
Antal vårdtagare	6	4	4

*I antalet vårddygn ingår avlastningsperioder.

Daglig verksamhet

Oasen har dagverksamhet för personer med minnessjukdom eller andra sjukdomar med påverkan på den kognitiva förmågan. Dagverksamheten pågår två dagar i veckan och deltagande beviljas av kommunen mot anhållan. Främst har dagverksamheten nyttjats som avlastning för närståendevård.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

SKOLFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SKOLGÅNG I ANNAN KOMMUN OCH LÅGSTADIESKOLORNA

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	372 315,43	407 929,00	0,00	0,00	407 929,00	454 090,27	46 161,27
Utgifter	-4 276 047,96	-4 605 688,00	0,00	-32 300,00	-4 637 988,00	-4 581 311,71	56 676,29
Nettoutg.	-3 903 732,53	-4 197 759,00	0,00	-32 300,00	-4 230 059,00	-4 127 221,44	102 837,56
Interna:							
Netto	-363 919,98	-532 339,34	0,00	0,00	-532 339,34	-540 114,07	-7 774,73

Ramen för skolgång i annan kommun och lågstadieskolorna visar ett budgetöverskott om 102 838 euro. Vad gäller enskilda anslag slutade Vikingaåsens skola med ett överskott om 69 484 euro och Södersunda skola med ett överskott om 16 156 euro. Skolgång i annan kommun slutade med ett överskott om 17 197 euro. Budgetöverskottet om 69 484 euro i Vikingaåsens skola beror på SÅHDs ökade andel av matportioner mot budgeterat och skolskjuts- och övriga resekostnader utföll betydligt lägre än budgeterat. Waldorfskolans kostnader översteg det budgeterade med 6 000 euro eftersom det under verksamhetsåret tillkom ett nytt avtal och inga medel var budgeterade för verksamheten. Antalet elever som fick sin skolgång ordnad i annan kommun på förälders ansökan blev 0,5 elever färre än budgeterat, vilket föranledde en minskad kostnad om 6 000 euro. Antalet elever som ingick i samarbetsavtalet med Mariehamns stad blev 0,5 elever fler än budgeterat, vilket medförde en ökad kostnad om 6 000 euro. Totalt visar dock samarbetsavtalet med Mariehamn stad ett budgetöverskott om 20 000 euro.

Ledande tjänstemän inom skolförvaltningen:

Skoldirektör:

Mathias Eriksson

Rector:

Pia Axberg, Vikingaåsens skola

Vice rektor:

Carina Jansson, Södersunda skola

Kostnad per elev	2016	2017	2018
Jomala kommun låg.	8 669	8 383	8 926
SÅHD, KHS inkl. förv.	15 660	15 547	15 491
Träningsundervisningen	50 133	42 549	44 128
Samarbetsavtal Mariehamn, låg*	10 102	10 166	10 810
Samarbetsavtal Mariehamn, hög*	11 784	12 046	11 979
Waldorfskolan	4 794	7 864	4 000
*ingår elevtransporter (endast lågstadiet) och rabatt, men ingen slutreglering			

Lågstadieskolorna

Målsättning, Vikingaåsens skola och Södersunda skola

- Skolförvaltningen ges i uppdrag att under 2018 ta fram instrument och enkäter för att möjliggöra en utredning av den psykiska hälsan för elever i årskurs 5 och 6.
- Vi vill öka vuxentätheten för barn med särskilda behov.
- Barn som inte klarar av att arbeta i stor klass behöver fortsättningsvis ha möjlighet att arbeta i en mindre grupp.
- Vi vill uppdatera teknisk apparatur och datorer så de håller en god standard.

Budgetårets specifika målsättningar

- Använda surfplattor som ett naturligt verktyg i undervisningen.
- Vi arbetar med värdegrundsarbete i syfte att främja jämlikhet, tolerans och minska utanförskap.
- Vi utvecklar skolans utrymmen för mer trivsamt och flexibel lärmiljö.

Måluppföljning, Vikingaåsens skola och Södersunda skola

- Rektorn och skoldirektören har kontaktat personer med erfarenhet av utredningsarbete för att bistå skolförvaltningen med att ta fram instrument och enkäter för att möjliggöra en utredning av den psykiska hälsan för elever i årskurs 5 och 6. Eftersom ingen har velat åta sig uppdraget och skolförvaltningen anser att det egna kunnandet inte räcker till har en rekommendation om att köpa in tjänsten direkt från någon person eller myndighet med erfarenhet av dylika utredningar givits. Kommunstyrelsen har även hört rektorn och skolkuratoren i ärendet. Kommunfullmäktige tog ställning till upplägget genom beslut § 80/11.12.2018.
- Flera elevassistenter har anställts i lågstadieskolorna.
- Undervisningsgrupper i Södersunda skola har delats och tre parallella klasser i åk 1-2 infördes höstterminen 2018.
- Delningar har gjorts för att skapa mindre grupper i basämnen i Vikingaåsens skola.
- En specialklasslärare har anställts för att dela specialklassen.
- Teknisk apparatur och datorer har uppdaterats enligt IKT-planen.
- Ökad tillgänglighet av surfplattor i klasserna har ökat användandet. Lärarna har fått fortbildning i användningen av surfplattor.
- Vi har fortsatt arbeta med Lika-Olika metoden tillsammans med Mary Juusela.
- Vi har insköpt fler skärmar till klasserna för att skapa studiero.

Vikingaåsens skola

Prestations- och relationstal	Budget 2018	Förverkligat 2018
Antal elever medeltal vt/ht	247,5	252,5
Total timresurs	525,5	525,5
Timresurs per elev	2,12	2,08

Södersunda skola

Prestations- och relationstal	Budget 2018	Förverkligat 2018
Antal elever medeltal vt/ht	114	116,5
Total timresurs	237	236
Timresurs per elev	2,08	2,03

Skolgång i annan kommun

Elever från Jomala kommun kan gå i andra kommuners skolor på följande grunder:

- På förälders ansökan
- Waldorfskolan (ersättande skolor)
- Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Waldorfs verksamhet pågick endast under vårterminen 2018 då tre elever från Jomala deltog.

Under 2018 uppnåddes bestämmelsen om rabatterat pris i samarbetsavtalet med Mariehamns stad. Från elev 76 fram till elev 84 sker en stegvis reduktion av ersättningen för att slutligen uppgå till en rabatt om 10 % per elev.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR KOMMUNALFÖRBUNDET SÖDRA ÅLANDS HÖGSTADIEDISTRIKT, INKLUSIVE TRÄNINGS- UNDERVISNINGEN

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter	-2 826 234,60	-2 954 814,00	0,00	0,00	-2 954 814,00	-3 019 221,90	-64 407,90
Nettoutg.	-2 826 234,60	-2 954 814,00	0,00	0,00	-2 954 814,00	-3 019 221,90	-64 407,90
Interna:							
Netto	-104 936,49	-101 949,53	0,00	0,00	-101 949,53	-101 949,52	0,01

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Södra Ålands högstadiedistrikt (SÅHD). Betalningsandelen baseras på kommunalförbundets budgetförslag. Kommunen betalar bruttokostnaderna för verksamheten och erhåller landskapsandelar även för denna verksamhet som handhas av kommunalförbundet.

Budgetunderskottet om 64 408 euro beror dels på att andelen elever från Jomala i Kyrkby högstadieskola (KHS) blev 56,01 % mot de budgeterade 55,03 % eftersom det totala antalet elever som kostnaderna fördelades på minskade med 5 elever. Jomala kommun har även haft en elev mera i träningsundervisningen än budgeterat. Dessutom har Jomala kommun under höstterminen nyttjat de gemensamma lärarna i SÅHD 11 veckotimmar mer än budgeterat, vilket medför att kostnaderna för Vikingaåsens skola sjunker samtidigt som kostnaderna i SÅHD ökar.

Högstadieundervisningen

Antalet elever vid KHS för Jomala kommuns del var 186,5 elever, vilket var 0,5 mer än budgeterat. Kostnaden per elev minskade från 15 547 euro per elev i bokslutet 2017 till 15 491 euro per elev i bokslutet 2018. I KHS finns 19 undervisningsgrupper och storleken i grupperna har varierat mellan 16-19 elever. Storleken på undervisningsgrupperna är en grundförutsättning för ett lugnt och tryggt arbetsklimat.

Undervisningen har individanpassats och eleverna har fått stöd- och specialundervisning vid behov. KHS följer de rekommendationer som ges från övriga myndigheter och elevvårdande personal vad gäller elevernas förutsättningar och behov.

Träningsundervisningen

Jomala hade 3 elever i träningsundervisningen under 2018 jämfört med budgeterade antalet om 2 elever. Kostnaden per elev ökade från 42 549 euro i bokslutet 2017 till 44 128 euro i bokslutet 2018.

Verksamheten har uppfyllt budgetmålen att ge högkvalitativ undervisning anpassad till elevernas förutsättningar.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	88 838,94	90 000,00	0,00	0,00	90 000,00	86 889,27	-3 110,73
Utgifter	-196 099,70	-246 210,00	0,00	-5 300,00	-251 510,00	-225 027,20	26 482,80
Nettoutg.	-107 260,76	-156 210,00	0,00	-5 300,00	-161 510,00	-138 137,93	23 372,07
Interna:							
Netto	-189 676,97	-48 409,00	0,00	0,00	-48 409,00	-47 349,74	1 059,26

Ramen för fritidshemsverksamheten visar ett budgetöverskott om 23 372 euro. Överskottet beror på minskade personalkostnader, minskat behov av livsmedel och resekostnader för Humlan samt ökade avgiftsintäkter för Södersunda fritidshem.

Humlan

1 halvdagsavdelning med 52 platser för skolbarn

Antal inskrivna barn 31.12 var 43 barn

	2016	2017	2018
Närvaro, procent	76	69	72
Frånvaro, procent	24	31	28
Vårdpersonal	3,36	3,18	3,48
Städare	0,36	0,24	0,10
Kostnad/vårddag, euro	22,52	21,95	23,73
Avg. täckningsgrad, procent	44,04	45,78	39,14

Södersunda fritidshem

1 halvdagsavdelning med 26 platser för skolbarn

Antal inskrivna barn 31.12 var 21 barn

	2016	2017	2018
Närvaro, procent	71	72	69
Frånvaro, procent	29	28	31
Vårdpersonal	1,56	1,60	1,80
Städare	0,10	0,10	0,10
Kostnad/vårddag, euro	24,27	22,21	27,15
Avg. täckningsgrad, procent	43,14	43,29	36,08

Årsverken för assistenter ökar på båda fritidshemmen. Orsaken är ett ökat behov av stöd till barn med särskilda behov.

Fritidshemmet Ugglan är en köptjänst från Mariehamns stad och har 7 972 euro mindre kostnader än budgeterat. Detta beror på mindre utnyttjande av fritidshemsplatser än budgeterat.

BIBLIOTEKSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BIBLIOTEKS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	16 323,27	22 500,00	0,00	0,00	22 500,00	23 439,14	939,14
Utgifter	-219 548,01	-251 300,00	0,00	0,00	-251 300,00	-239 472,18	11 827,82
Nettoutg.	-203 224,74	-228 800,00	0,00	0,00	-228 800,00	-216 033,04	12 766,96
Interna:							
Netto	-46 113,37	-48 945,37	0,00	0,00	-48 945,37	-49 109,37	-164,00

Ramen för biblioteks- och kulturverksamheten visar på ett budgetöverskott om 12 767 euro. Överskottet beror på mindre kostnader än beräknat för material, förnödenheter och varor bl.a. en beställning utlåningsmaterial som uteblev samt minskat behov av IKT- och trycktjänster.

Verksamhetsområde

- Biblioteksverksamhet
 - För skola och barnomsorg
 - För allmänheten
- Kulturverksamhet

PERSONAL	2016	2017	2018
Biblioteks- och kulturchef**	1	0,60	0,60/1
Vikarierande chefsassistent**		0,40	0,40/0
Biblioteksbiträden	2,35	2,45	2,45
Städare*	0,21	-	-
Timvikarie	Vid behov	Vid behov	Vid behov

* Från 1.1.2016 upphandlas städningen.

** Biblioteks- och kulturchefen gick i deltidspension 1.1.2017 med arbetstid 60 procent och en vikarierande assistent anställdes från 1.2.2017 på resterande 40 procent fram tills 31.8.2018. Biblioteks- och kulturchefen gick sedan i ålderspension 1.11.2018.

Biblioteksverksamhet för allmänheten, skola och barnomsorg**Målsättningar biblioteksverksamhet för allmänhet, skola och barnomsorg**

- Biblioteksförvaltningen gavs i uppdrag att under 2018 ta fram underlag för att utarbeta en kommunhistorik och undersöka eventuella stöd och samarbetsparter.
- För allmänheten hålls biblioteket öppet 19 timmar/vecka. På sommaren är öppettiderna begränsade.
- Biblioteket samordnar högläsningsträffar för seniorer med externa högläsare.

- För skola och barnomsorg fortsätter verksamheten som under 2017. Nya rutiner efter nytt samarbetsavtal gällande bibliotekstjänster med SÅHD tas fram.

Måluppföljning

- Biblioteksförvaltningen tog fram underlag som visade att projekteringen av en kommunhistorik kostar cirka 8 000 euro och totalkostnaden uppgår till cirka 100 000 euro. Kommunfullmäktige beslöt genom § 81/11.12.2018 att inte bevilja medel.
- Biblioteket hölls öppet för allmänheten 19 timmar per vecka under 1.1 - 31.5 och 1.9 - 31.12.2018. Under sommarmånaderna var öppettiderna totalt 17 timmar per vecka.
- Läskaféer med högläsning för seniorer hölls på Rönngården servicehus under vår och höst. Läsare/ledare på frivillig basis var Britt-Marie Nyman och alla deltagare bjöds på kaffe med dopp i anslutning till lästunden.
- Biblioteket har hållit öppet för skolorna åk 1-6 och barnomsorgen måndag-fredag kl. 9-14 alla skoldagar. För högstadiet har det varit öppet kl. 9-15 alla skoldagar. Biblioteket betjänar sammanlagt över 700 elever. Under året gjordes 505 klassbesök (520) och 3 300 besök av enskilda elever (3 500). Alla klasser i Vikingaåsen och Södersunda fick bokprat en gång per månad. Daghemmen och fritidshemmen besökte biblioteket 60 gånger (60). Nya rutiner samt planerings- och avstämningsmöten med SÅHD p.g.a. nya samarbetsavtalet har etablerats 2018.

RELATIONSTAL	2016	2017	2018
Antal lån	50 291	50 234	48 279
Lån per invånare	10,8	10,7	9,6
Antal böcker och andra medier	33 854	32 354	31 771

Kulturverksamhet

Målsättning

- Fortsätta ordna utställningar på biblioteket samt genom fördelning av kulturbidrag stödja olika kulturprojekt.
- Fortsättningsvis finansiera Stickcafé för allmänheten på Rönngårdens servicehus.

Måluppföljning

- Det ordnades 10 utställningar på biblioteket 2018 bestående av tavelutställningar, fotoutställningar och hantverk. Två bidragsansökningar för kulturbidrag kom in 2018. Bägge beviljades. Det ena var midsommarstångsresning vid Oasen boende- och vårdcenter k.f./Hemgården och det andra var en prosabok med anknytning till Karrböle i Jomala som skrivits av Linda Smith.
- Varannan vecka under vår och höst har det ordnats stickcaféer på Rönngårdens servicehus. På de flesta stickkaféer har det även varit musikunderhållning.

Infobladet

Infobladet sammanställdes under året av April kommunikation Ab, trycktes på Mariehamns tryckeri Ab och distribuerades till alla hushåll i Jomala kommun av Åland Post Ab. Korrekturläsning, fördelning till institutioner och prenumeranter samt inläggning på hemsidan sköttes av biblioteksförvaltningen. Sammanlagt 11 nummer gavs ut 2018.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	133 572,94	133 000,00	0,00	0,00	133 000,00	155 534,22	22 534,22
Utgifter	-762 061,15	-644 050,00	0,00	0,00	-644 050,00	-637 740,49	6 309,51
Nettoutg.	-628 488,21	-511 050,00	0,00	0,00	-511 050,00	-482 206,27	28 843,73
Interna:							
Netto	-150 092,46	-153 968,83	0,00	0,00	-153 968,83	-141 359,75	12 609,08

Ramen för fritidsförvaltningen visar på ett budgetöverskott om 28 844 euro. Överskottet beror på att intäkterna för såväl Vikingahallen som Vikingavallen blev högre än budgeterat. I dessa intäkter finns bl.a. understöd från landskapsregeringen om 16 000 euro avsett för renovering av motionsspåret. Men överskottet beror även på att entreprenörer ej hunnit genomföra beställda tjänster samt leverantörer som ej haft möjlighet att leverera enligt önskemål och behov före årsskiftet.

Personal	2016	2017	2018
Fritidschef	1	1	1
Idrottsanläggningsskötare	3	3	3
Fritidsledare	1	1	1

Egen verksamhet

Fritidsförvaltningen har uppdaterat sin maskinpark i form av ny traktor med tillbehör, vilket ökar personalens möjligheter till väl utfört arbete samt minskar behovet av utomstående entreprenörer. Under året har ett avtal ingåtts med Ålands telefonandelslag/Ålcom som ger fritidsförvaltningen rätt att disponera företagets parkeringar under lördagar och söndagar. Detta förbättrar märkbart parkeringskapaciteten under större evenemang. Under året har även delar av skid- och motionsslingorna genomgått en storskalig förbättring av dränering, upphöjning samt ytskikt. Ett långsiktigt avtal har också tecknats med Mariehamns stad, vilket ger Jomala kommuns ungdomar möjlighet att besöka stadens ungdomslokaler t.o.m. 2020.

Prestationstal	2016	2017	2018
Antal besök	80 423	93 100	76 300*

Antalet besökare vid Vikingahallen/vallen minskar inte trots lägre prestationstal då statistikföringen korrigerats efter att felaktigheter påträffats. Ett mörkertal finns även i antalet besökare eftersom man med dagens förutsättningar inte har möjlighet att föra statistik på alla som besöker motionsspåret, gymmet, hinderbanan, pulkabacken och skidspåret.

Verksamhetsunderstöd

I dagsläget deltar cirka 300 ungdomar kontinuerligt i Jomala IK:s verksamhet. Verksamhetsformer som bedrivs är fotboll, volleyboll, friidrott, orientering, innebandy, skidning och "idrott för alla". Föreningen beviljades verksamhetsunderstöd avsett för ungdomsverksamhet. Idrottsföreningen Åland Rugby Stags beviljades även de understöd för sin verksamhet. Verksamhetsunderstöd beviljades också till Ålands 4H-distrikt r.f., Möckelö-Sviby byaförening och Folkhälsan i Jomala (simskola). Utöver detta beviljades verksamhetsunderstöd till föreningar utanför kommunen där ungdomar eller äldre från Jomala kommun regelbundet deltar i verksamheten (så som ishockey, ridning, simning, tennis och pensionärsverksamhet).

Fritidsledarens verksamhet

Verksamheten bedrivs av kommunens fritidsledare med hjälp av timanställd ungdomsledare. Besöksantalet vid fritidsgården ökar, likaså antalet nyttillkomna ungdomar i verksamheten. Flyttningen av ungdomslokalen till Vikingagården har som helhet varit väldigt positivt för verksamheten. Ungdomar som väljer att besöka Mariehamns fritidsgårdar får gårdskort subventionerat till fullo från Jomala kommun. Samarbetet med fritidsledarna på Åland fortsätter med gemensamma evenemang, likaså samarbetet med kommunens lågstadieskolor och KHS.

Prestationstal	2016	2017	2018
Antal besök	2 640	3 374	3 734

Övrigt

Fritidsförvaltningen har tillsammans med Ålands Skid- och Skidskyttecenter Ab ett fortlöpande avtal gällande skidbanornas skötsel, underhåll och preparering av underlaget. Kommunen erlägger årligen av parterna överenskommet driftsunderstöd. Avtalet medför att bl.a. kommunens dagis, skolor och ungdomar under 17 år kostnadsfritt får skida på alla slingor som finns tillgängliga. Dessutom kan man utan ersättning låna skidutrustning från Vikingahallen.

SAMHÄLLSTJÄNSTER

RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	292 521,45	249 104,00	0,00	0,00	249 104,00	257 555,85	8 451,85
Utgifter	-445 758,19	-409 492,00	0,00	-25 000,00	-434 492,00	-423 441,78	11 050,22
Nettoutg.	-153 236,74	-160 388,00	0,00	-25 000,00	-185 388,00	-165 885,93	19 502,07
Interna:							
Netto	-96 818,06	-125 793,80	0,00	0,00	-125 793,80	-119 768,42	6 025,38

Ramen för brand- och räddningsväsendet visar på ett budgetöverskott om 19 502 euro. Överskottet beror till stor del på mer intäkter för omfattande bygglovshantering inom kommunen, lägre lönekostnader och lägre driftskostnader för brandstationerna.

Den gemensamma räddningsnämnden har under 2018 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Aller Kristian, Jomala
Vice ordförande:	Lillie Alexandra, Lumparland
Ledamöter:	Berndtsson Krister, Geta
	Bjurne Yngve, Vårdö
	Björnhuvud Karl-Fredrik, Eckerö,
	Göstas Agneta, Sund
	Karlsson Simon, Saltvik
	Laine Owe, Hammarland
	Wikström-Nordberg Carola, Finström.

Räddningschefen är föredragande och sekreterare i nämnden. Den gemensamma räddningsnämnden handhar och ansvarar för ärenden som berör brand- och befolkningsskyddet i de 9 avtalskommunerna med Jomala kommun som huvudman. Nämnden har sammanträtt 7 gånger och tagit beslut i 49 ärenden. Ansvarig för verksamhetsområdet är räddningschefen.

Jomala kommun andel av tjänstemännens kostnader:

Personal	2018
Tjänstemän	34,32 % 1)
Bfs chef	2)
Sotare	Enligt avtal 3)
Bfs instruktör	Byggnads- och miljöinspektör 4)

- 1) Jomala kommun andel av tjänstemännens kostnader (räddningschef + brandinspektör). Tjänsterna är gemensamma för räddningsområde Ålands landskommuner.
- 2) Ingår i det gemensamma räddningsområdet som en koordinerande del. Respektive kommun ska tillhandahålla en befolkningsskyddsinspektör eller motsvarande kontaktperson.
- 3) Den gemensamma räddningsnämnden har ingått avtal med privat entreprenör för sotningen i Jomala.
- 4) Byggnads- och miljöinspektören är även befolkningsskyddsinspektör i Jomala kommun.

Brand- och räddningsväsende

Målsättning

- I samarbete med byggnadsinspektion förverkliga nytt brandsyneregister med koordinering av bygglovsregistret.

Måluppföljning

- Ingått avtal med Lunds programarkitekter Ab om nyttjanderätt av programvara till applikationen "Daedalos IT-stöd för räddningstjänst". Med denna programvara finns numera ett system för hanteringen av brandsyner, händelserapportering samt likvärdig och jämförbar statistikföring för samtliga Åländska kommuner. Applikationen ger även möjlighet för insatsplanering, d.v.s. så kallade insatskort. Därtill följer programvaran GDPR och en koppling till Lantmäteriverket för översiktskarta och ortofoto.

Sotnings- och brandsyneverksamheten

Tjänstemännen utför syner i samband med nybyggnad och biträder byggnadsinspektörerna vid kanalsyner, ibruktagningssyner och slutsyner. Ritningsgranskning av inlämnade ritningar för bygglov utförs av räddningsförvaltningens tjänstemän samt rådgivning till allmänhet och byggnadsinspektionerna i respektive avtalskommun.

	Eck	Eck	Fi	Fi	Ge	Ge	Ha	Ha	Jo	Jo	Lu	Lu	Sa	Sa	Su	Su	V	V	Totalt	Totalt
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Brandsyn	29	25	17	15	0	10	7	10	21	20	15	13	17	16	1	7	10	5	117	121
Byggsyner	46	67	44	60	25	33	25	40	109	104	8	22	47	47	22	21	14	21	340	415
Sotningar	218	217	531	519	141	163	277	274	506	474	46	36	343	393	165	79	50	48	2277	2203
Övriga	5	5	7	8	4	1	4	4	15	13	2	2	5	2	6	2	1	3	49	40
Total antal objekt																				
Syn 1 års intervall		50		33		12		23		65		13		17		19		13		245
Syn 2 års intervall		0		0		0		1		1		0		1		4		0		7
Syn 3 års intervall		17		42		15		26		91		8		25		15		4		243
Syn 5 års intervall		2		0		2		1		32		2		1		1		6		47
Antal syneobjekt		69		75		29		51		189		23		44		39		23		542

En syneintervall kan vara 1, 2, 3 eller 5-årig. Utöver ovan nämnda finns även ett mörkertal av så kallade enstaka uthyrningsstugor. Syneintervallerna är från 2014 års inventering. Ny inventering sker 2019 i samband med införandet och revidering av objekt i Daedalos.

Räddningstjänstuppdrag i avtalskommunerna under verksamhetsåret 2018

Prestations och relationstal	Mål 2018	Händelser 2018
Eckerö	9	11
Finström	45	43
Geta	13	14
Hammarland	29	27
Jomala	61	87
Lumparland	11	10
Saltvik	42	22
Sund	14	10
Vårdö	4	5
Totalt	228	229

Under verksamhetsåret medförde den varma och torra sommaren merarbete för Jomala kommuns avtalsbrandkårer. I kommunen inträffade flera större mark och skogsbränder vilka även krävde bistånd från andra kommuners kårer. Likaså har både Jomala FBK och Gottby FBK givit bistånd till andra kommuner vid större händelser.

SAMHÄLLSTJÄNSTER OCH ÖVRIGA TJÄNSTER

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar förvaltning, kollektivtrafik samt underhåll av vägar, parker och byggnader.

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	165 058,18	176 513,00	0,00	0,00	176 513,00	159 742,25	-16 770,75
Utgifter	-1 229 144,57	-1 290 986,00	0,00	0,00	-1 290 986,00	-1 342 550,20	-51 564,20
Nettoutg.	-1 064 086,39	-1 114 473,00	0,00	0,00	-1 114 473,00	-1 182 807,95	-68 334,95
Interna:							
Netto	224 031,28	-145 927,61	0,00	0,00	-145 927,61	221 583,60	367 511,21

Ramen för tekniska förvaltningen visar på ett budgetunderskott om 68 335 euro. Underskottet beror främst på höga plognings- och underhållskostnader av gator och vägar, renovering av en lägenhet i Allégården, underhålls- och renhållningskostnader för fastigheterna samt el- och värmeproblem vid Österkulla daghem. Vid Rönngårdens servicehus har renhållningskostnaderna ökat samtidigt som tvätt-, värme- och köksmaskiner havererat. Ytterligare har intäkter för hyreslägenheter uteblivit, p.g.a. lättare renoveringsbehov. I och med en pensionsavgång har förvaltningen också haft en parallellgående serviceman i 2 månader, vilket inte var budgeterat.

Personal	2016	2017	2018
Teknisk chef	1	1	1
Kommuntekniker	1	1	1
Byråsekreterare	1	1	1
Servicemän	4*	4*	4*

*Där till timavlönad personal vid arbetstoppar

Målsättning

- Tekniska förvaltningen har fått i budgetuppdrag 2018 att utreda möjligheterna och inkomma med kostnadsestimat vad gäller eventuella solcellsanläggningar på kommunens fastigheter.
- Tekniska förvaltningen har fått i budgetuppdrag 2018 att utreda möjligheterna till att Allégården överförs till Fastighets Ab Jomalabostäder.

Måluppföljning

- Utredningen har getts kommunfullmäktige till kännedom genom § 52/13.11.2018. Investeringsmedel för att anlägga solceller på kommunens fastigheter finns i budget för 2019.
- Utredningen har getts kommunfullmäktige till kännedom genom § 83/11.12.2018. Besluts att en överlåtelse Allégården till Fastighets Ab Jomalabostäder inte är aktuell

då nästan 30 % av lägenheterna används av kommunen i själv som gruppfamiljedaghem och inom sociala sektorn.

Avfallshantering

Handhas av Kommunalförbundet för Ålands Miljöservice (Mise).

Förvaltning av vägar och parker, kollektivtrafik och jord- och lantbrukslägenheter

Prestationstal	2016	2017	2018
Kommunalavvägarnas längd, meter	43 873	43 873	43 873
Varav ytbelagda	31 285	31 285	31 285
Kommunalvägskostnad, euro/km	1 136	998	1 241
Gatornas längd, meter	22 799	22 799	22 799
GC-ledernas längd, meter	11 549	12 209	12 379
Privata infarter som plogas, st	351	360	359

Kommunalvägar, gator och GC-leder,

Följande vägbyggnationer utfördes 2018:

- GC-led Klockargatan, nybyggnation 170 m

Plogning av privata vägar

Kostnaden för plogning av privata vägar/infarter täcktes 2018 till fullo av intäkter från de kommuninvånare som nyttjar tjänsten.

Vägbelysning

Följande nyinstallationer utfördes 2018:

- GC-belysning Möckelö – Kungsö, belysning etapp 1 3 300 m

Vägbelysningen styrs av skymningsbrytare som tänder lamporna då det behövs belysning mellan klockan 06.00 och 24.00. Belysningen är i praktiken släckt under ljusa sommarätter.

Kollektivtrafik

Kommunen upprätthåller en busstur på fredagar, Mariehamn - östra Jomala, vilken främst betjänar skolelever som slutar skolan tidigare på fredagar.

Parker

Normalt underhåll. De allmänna badstränderna på Småholma, Solberget och Möskatan förses sommartid med Baja-Major och sopkärl.

Byggnader och lokaler

Under detta ansvarsområde budgeteras de fastigheter som används av förvaltningen eller som används av flera enheter. Verksamheterna debiteras hyra för utnyttjade utrymmen. Den interna hyran är satt till självkostnadspris. I budgeten har upptagits anslag för årliga driftskostnader för fastigheterna. Större renoveringar och investeringar har upptagits i investeringsdelen.

Fastighetsunderhåll 2018:

- Södersunda skola; Akustikgardiner installerades samt ny busskur och sandlåda byggdes.
- Vikingaåsens skola; Lekredskap och gungor förnyades.
- Daghemmet Trollsländan; Ny gungställning och akustikskivor installerades.
- Österkulla daghem; Gårdsförbättringar och förberedande för fiberdragning.
- Sviby daghem; Omlagd gårdsdränering.
- Gottby daghem; Plattläggning och utökad gårdsbelysning.
- Överby daghem; Ny belysning i lekrum och matsal samt fasad- och takmålning.

Fastigheternas utfall	2016	2017	Budget	2018
Externa intäkter	146 422,80	130 340,86	139 413,00	124 782,78
Externa kostnader	-772 035,93	-849 972,88	-828 114,00	-877 207,23
Summa	-625 613,13	-719 632,02	-688 701,00	-752 424,45
Interna intäkter	1 053 131,00	1 102 767,00	1 109 419,00	1 107 993,30
Interna kostnader	-287 369,53	-275 499,86	-268 111,44	-264 978,53
Summa	765 761,47	827 267,14	841 307,56	843 014,77
Avskrivningar	-324 674,03	-320 906,67	-325 466,10	-335 005,28
TOTALT	-184 525,69	-213 271,55	-172 859,54	-244 414,96

2018 var fyllt av maskinhaverier. Vikingaåsens skolas fläktaggregat frös sönder under den kalla vintern. Österkulla daghems värmesystem tappade i effekt och justerades om. Rönngårdens servicehus tvätt- och köksmaskiner krävde omfattande reparationer. Även Södersunda skolas och Sviby daghems (Safiren) köksmaskiner krävde omfattande reparationer. Utöver detta så uteblev hyresintäkter p.g.a. ruljans i uthyrningsverksamheten och lättare renoveringsbehov i samband med byte av hyresgäster.

AFFÄRSVERKSAMHETEN

VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET:

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens Disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	995 719,22	1 047 279,00	0,00	0,00	1 047 279,00	1 085 874,04	38 595,04
Utgifter	-703 390,79	-807 782,00	0,00	0,00	-807 782,00	-822 473,07	-14 691,07
Nettoutg.	292 328,43	239 497,00	0,00	0,00	239 497,00	263 400,97	23 903,97
Interna:							
Netto	-229 976,33	-166 990,08	0,00	0,00	-166 990,08	-226 804,28	-59 814,20

Affärsverksamheten uppvisar ett resultat om 23 904 euro högre än beräknat för 2018. Den inköpta vattenmängden och kostnaden per kubikmeter vatten har varit lägre än budgeterat.

Relationstal	2016	2017	2018
Vattenverket			
Antal abonnenter	1 860	1 909	1 950
Såld vattenmängd, m ³	290 256	290 257	317 913
Inköpt vattenmängd, m ³	373 029	375 007	407 807
Spillprocent	22	23	22
Vattenpris, exkl. moms	1,38	1,41	1,47
Avloppsverket			
Antal anslutna abonnenter	998	1 037	1 069
Debiterad avloppsvattenmängd, m ³	184 358	195 460	202 002
Avloppsvattenpris, exkl. moms	2,35	2,39	2,49

Under 2018 har 41 nya abonnenter anslutits till kommunens vattenverk och 32 till avloppsverket.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BYGGFÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar byggnämnden, byggnadstillsyn och miljötillsyn.

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2018 efter ändringar	Bokslut 2018	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	83 514,30	56 716,55	0,00	0,00	56 716,55	64 370,45	7 653,90
Utgifter	-117 617,58	-125 708,33	0,00	0,00	-125 708,33	-134 210,12	-8 501,79
Nettoutg.	-34 103,28	-68 991,78	0,00	0,00	-68 991,78	-69 839,67	-847,89
Interna:							
Netto	-7 486,45	-10 320,00	0,00	0,00	-10 320,00	-3 734,90	6 585,10

Ramen för byggförvaltningen visar på ett budgetunderskott om 848 euro. Underskottet beror på högre arvoden och lönekostnader än budgeterat.

Byggnämnden har under 2018 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Rajamäki Niklas
Vice ordförande:	Johansson Jeanette
Ledamöter:	Stenroos Fredrica
	Nyman Stig-Göran
	Skogberg Ann
	Lundberg Tony med ständige ersättaren Sjölund Jani
	Klingberg Dick

Kommunstyrelsens repr.: Aaltonen Carina

Föredragande och sekr.: Dannström Guy, byggnads- och miljöinspektör

Personal	2016	2017	2018
Byggnads- och miljöinspektör	1	1	1
Byggnadsinspektör	0,5	0,5	0,5

Nämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige inlett arbetet med att ta fram ett förslag till en ny byggnadsordning för Jomala kommun. Arbetet har i princip färdigställts men blev vilande under året på grund av ändringar av plan- och bygglagen som trädde i kraft 1.1.2018.

Byggnadstillsyn

Bygglovsärenden har behandlats i löpande följd. Fortlöpande information och sakkunskap gällande byggnadstillsyn och miljöinspektion ges till kommuninvånare främst vid handläggning av bygglovsärenden.

Beviljade bygglov	2016	2017	2018
Antal beviljade bygglov	116	144	94

Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av egnahemshus var 14 stycken, parhus 5 stycken och flerbostadshus 4 stycken (vilket tillsammans utgör totalt 57 stycken nya bostäder). Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av byggnader för arbetsplatser var 8 stycken. Själva byggnationen i kommunen har under 2018 har varit betydande medan bygglovshanteringen har varit lägre än de senaste åren. Detta beror sannolikt på den höga nivån på beviljade bygglov 2017. Totala antalet beviljade tillstånd har varit 123 stycken och av dessa rör 94 stycken byggnader med totalt 24 622 m² våningsyta. Av beviljade tillstånd har 70 skett på tjänstemannanivå. Totalt har 114 paragrafer behandlats i nämnden under året fördelat på 10 sammanträden.

Miljötillsyn

Totalt har 19 stycken tillstånd för enskilda avlopp getts under året.

1.7.4. Investeringsdelens utfall

Beloppen i tabellerna nedan anges i tusental.

Total användning av budgetmedel 2018

Totalt	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-8 136	-3 378	-1 065	-1 142	-6 182	-7 324	-2 312	5 012
Inkomst	0	482	387	0	0	0	95	95
Nettoutgift	-8 136	-2 895	-678	-1 142	-6 182	-7 324	-2 217	5 107

Jomala kommun har totalt nettoinvesterat 2 216 955 euro under 2018. Totalbudget för året var 7 324 014 euro, varav 5 951 744 euro överfördes från 2017 och 230 000 euro var beviljade tilläggsmedel under 2018. Årets utfall har blivit lägre än budgeterat på grund av att flera anslag inte kunnat startas igång av olika orsaker. Den största diskrepansen mellan budget och utfall består av Samlingshusprojektets kvarvarande budgeterade medel om 3 858 708 euro.

**KOMMUNSTYRELSEN
MARKOMRÅDEN****MARKKÖP**

81101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-50	-11	0	-50	0	-50	-11	39
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-50	-11	0	-50	0	-50	-11	39

Utfallet avser inköp av gatuområde som kommunen ändå var inlösningskyldig till enligt lag.

IT-INVESTERINGAR CENTRALFÖRVALTNINGEN

81301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-10	-5	0	-10	0	-10	-5	5
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-10	-5	0	-10	0	-10	-5	5

IT-investeringar för centralförvaltningen verkställdes enligt plan.

SKOLFÖRVALTNINGEN**VIKINGAÅSENS SKOLA, INVENTARIER OCH IT**

83301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-31	-31	0	-31	0	-31	-31	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-31	-31	0	-31	0	-31	-31	0

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan.

SÖDERSUNDA SKOLA, INVENTARIER OCH IT

83302	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-13	-12	0	-13	0	-13	-12	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-13	-12	0	-13	0	-13	-12	1

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN**VIKINGAHALLEN RENOVERING**

85107	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-180	-89	0	0	-180	-180	-89	91
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-180	-89	0	0	-180	-180	-89	91

Renoveringsbehovet av omklädningsrummen i Vikingahallen visade sig vara betydligt mer omfattande än vad man i planeringsskedet uppskattade. Projektet fortsätter över årsskiftet och planeras vara klart sommaren 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

MASKINER OCH INVENTARIER

85108	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-70	-67	0	-70	0	-70	-67	3
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-70	-67	0	-70	0	-70	-67	3

Utfallet avser en ny traktor till fritidsförvaltningen vilken köptes in i september 2018.

**TEKNISKA FÖRVALTNINGEN
BYGGNADER OCH LOKALER****RASTSTUGA PRÄSTGÅRDEN BY**

86111	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-70	-4	0	0	-70	-70	-4	66
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-70	-4	0	0	-70	-70	-4	66

Projektet har inte kunnat färdigställas p.g.a. avsaknaden av beslut från Jomala församling vad gäller ingående av nödvändigt jordlegoavtal. Parkstugan planeras på Samlingshusets gård. En direktupphandling är gjord av den entreprenör som besitter entreprenadområdet för Samlingshuset. Anbudet överskrider budgeterade medel och verkställd därmed med en ekonomisk fördel efter avslutad entreprenadtid för Samlingshuset. Ett behov av tilläggsmedel finns 2020.

UTBYGGNADSPROJEKT SKOLA, BARN OCH FRITIDS (Samlingshuset)

86112	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-5 500	-2 053	-481	0	-5 430	-5 430	-1 571	3 859
Inkomst	0	387	387	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-5 500	-1 666	-94	0	-5 430	-5 430	-1 571	3 859

Genom kommunfullmäktiges beslut § 97/15.12.2015 uppkom projektet 86112 Utbyggnadsprojekt skola, barn och fritids (Samlingshuset). Projektet är tillfullo finansierat genom investeringsreserveringar. Tidigare beslut om att använda fondmedel från Bergmans och Dahlbloms fond upphävdes därför under 2018. Under 2018 har tidigare byggnad rivits och markberedning har påbörjats. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

DIAMANTEN, FASTIGHETSFÖRBÄTTRING

86114	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-32	-6	0	-22	-10	-32	-6	26
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-32	-6	0	-22	-10	-32	-6	26

Utfallet avser ytförbättring av allrummet samt en köksrenovering som slutförs 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

KOMMUNKANSLIET, FASTIGHETSFÖRBÄTTRING

86115	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-87	-50	0	-57	-30	-87	-50	37
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-87	-50	0	-57	-30	-87	-50	37

Utfallet avser takrenovering. Utbyggnationen av entrétrappan utförs i samband med grundförbättringen av kommunkansliets parkeringsplats 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

SÖDERSUNDA, FASTIGHETSFÖRBÄTTRING

86117	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-8	-4	0	-8	0	-8	-4	4
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-8	-4	0	-8	0	-8	-4	4

Utfallet avser en inglasning för att möjliggöra ytterligare ett rum. Projektet slutfördes under 2018.

VIKINGAÅSEN, REDSKAP

86139	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-70	-20	0	0	-70	-70	-20	50
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-70	-20	0	0	-70	-70	-20	50

Anslaget avser en kokgryta och en diskmaskin. Införskaffades 2018.

SÖDERSUNDA, REDSKAP

86140	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-11	-5	-1	0	-11	-11	-3	7
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-11	-5	-1	0	-11	-11	-3	7

Utfallet avser regnskydd vid busshållplats invid skolan. Projektet färdigställs under våren 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

GOTBY DAGHEM, AVFALLSHUS OCH REDSKAP

86144	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-10	-6	-6	0	-4	-4	0	4
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-10	-6	-6	0	-4	-4	0	4

Anslaget avser en mindre byggnation för avfallshantering och avfallskärl. Färdigställdes i början av 2018. Uteblivet utfall beror på att målningen gjordes i samband med övriga målningsarbeten på daghemsgården, varpå kostnaden påfördes driften.

**SAMHÄLLSTJÄNSTER
KOMMUNALVÄGAR****SANDBACKSVÄGEN**

86209	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	0	0	0	-20	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	0	0	0	-20	-20	0	20

Anslaget avser en ombyggnad och beläggning av Sandbacksvägen. Vägförrättningskostnader kvarstår. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

MICKELSGATAN

86214	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-35	0	0	-35	0	-35	0	35
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-35	0	0	-35	0	-35	0	35

Anslaget avser en stabiliseringsfräsning vilket upphandlas i samband med stabiliseringsfräsning av Kungsövägen och Möskatsvägen 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

BYGGNADSPANEVÄGAR**FAB NORRA BERGSHÖJDEN, BYGGNADSPANEOMRÅDE**

86316	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-200	-91	-91	-27	0	-27	0	27
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-200	-91	-91	-27	0	-27	0	27

I samband med förverkligandet av det nybyggda privata bostadsområdet i Sviby har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för

anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

KASBERGET SÖDRA BYGGNADSPANEOMRÅDE

86320	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-78	0	0	-20	0	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-78	0	0	-20	0	-20	0	20

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på södra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

KASBERGET NORRA BYGGNADSPANEOMRÅDE

86323	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-110	-78	-63	-27	0	-27	-15	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-110	-78	-63	-27	0	-27	-15	13

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på norra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

TUNNEL SOLBERGET

86326	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-100	0	-4	0	-97	-97	4	101
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-100	0	-4	0	-97	-97	4	101

Kommunfullmäktige beslutade genom § 14/19.03.2019 att avsluta projektet och inte överföra medel till 2019. Tidigare kostnader påförda projektet är återförda mot tekniska förvaltningens drift.

ÖVRIGA VÄGAR OCH LEDER

GC-LED SOLBERGET

86403	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-30	-28	0	0	-30	-30	-28	2
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-30	-28	0	0	-30	-30	-28	2

Utfallet avser utbetalning av vägförrättningsersättningar.

GC-LEDER

86404	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-150	-16	0	-150	0	-150	-16	134
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-150	-16	0	-150	0	-150	-16	134

Utfallet avser tre GC-leder som är planerade men endast GC-led Klockargatan har bjudits ut och påbörjats under 2018. GC-led Solbergsvallen och GC-led Oceangränd – Målar-Gabriels väg bjuds ut och påbörjas under 2019. Projektet fortsätter under 2019.

GC-LED NORRA BERGSHÖJDEN – S-MARKET

86406	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-10	0	0	-10	0	-10	0	10
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-10	0	0	-10	0	-10	0	10

Anslaget avser projektering av GC-led längs norra Bergshöjden till S-market. Projektet är under planering och samkörs med projektet 89221 Projektering av avloppsstam. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

GC-LED KALMARNÄSVÄGEN

86407	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-307	-9	0	-307	0	-307	-9	298
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-307	-9	0	-307	0	-307	-9	298

Anslaget avser projektering och byggnation av GC-led längs Kalmarnäsvägen. Ett ändringsförslag har behandlats under 2018 och projektet fortlöper under 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

GC-LED JOMALARAKAN

86420	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-446	-401	-401	0	-45	-45	0	45
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-446	-401	-401	0	-45	-45	0	45

Anslaget avser projektering och byggnation av GC-led längs den så kallade Jomalarakan. Vägbyggnationen färdigställdes under 2016. Installation av belysning färdigställdes 2017. Vägförrättning kvarstår och outnyttjade budgetmedel överflyttas därmed till 2019.

BELYSNING

GC-BELYSNING SVIBYBRON

86505	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-148	-89	0	-148	0	-148	-89	59
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-148	-89	0	-148	0	-148	-89	59

Utfallet avser markarbeten som utfördes i samband med landskapets byggnation av GC-väg. Belysningen är tänkt att upphandlas i samband med anläggande av rondell vid S-market men eftersom behovet redan finns kommer delar av belysningen att färdigställas hösten 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

VÄGBELYSNING NORRA MÖCKELÖVÄGEN

86506	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-37	0	0	-37	0	-37	0	37
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-37	0	0	-37	0	-37	0	37

Anslaget avser vägbelysning längs norra Möckelövägen. Projektet måste utföras i samarbete med Ålands Elandelslag och Mariehamns telefon. På grund av stormen Alfrida drar förnyelsen ut på obestämd tid. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

FORDON**SERVICEBIL**

86601	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-36	0	0	-36	0	-36	0	36
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-36	0	0	-36	0	-36	0	36

Anslaget avser en ny servicebil. Köpeavtal har ingåtts under 2018 men leveransen sker under 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

ÖVRIGT**LEKPLATSER**

86703	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	-7	0	-40	0	-40	-7	33
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	-7	0	-40	0	-40	-7	33

Anslaget avser upprustning av befintliga lekparkar och anläggande av nya lekparkar inom kommunen som genomförs under tre år. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

BRANDVÄSENDET**CAFS TILL SLÄCKNINGSBIL**

87201	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomst	0	8	0	0	0	0	8	8
Nettoutgift	0	8	0	0	0	0	8	8

Kommunen sålde under 2018 CAFS-system till släckningsbil för totalt 13 000 euro, varav 5 200 euro återbetalades till Brandskyddsfonden som utbetalde understödsmedel när CAFS-systemet anskaffades 2011.

SLÄCKNINGSBIL, GOTTBY FBK

87204	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-163	-250	0	0	-163	-163	-250	-88
Inkomst	0	88	0	0	0	0	88	88
Nettoutgift	-163	-163	0	0	-163	-163	-163	0

Upphandlingen och avtal kring släckningsbil har ingåtts under 2017. Leverans skedde inom april 2018.

VATTEN- OCH AVLOPPSVERK**VATTEN- OCH AVLOPPSVERK SERVICELEDNINGAR**

89101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-27	-20	0	-27	0	-27	-20	7
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-27	-20	0	-27	0	-27	-20	7

Anslaget avser vatten- och avloppsledningar samt ledningar till nya abonnenter på befintliga stamnät. Det budgeterade beloppet för affärsverksamhetens serviceledningar bygger på ett antagande om antalet anslutningar under året.

PROJEKTERING AV AVLOPPSSTAM

89221	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	-27	-18	0	-22	-22	-9	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	-27	-18	0	-22	-22	-9	13

Projektering påbörjades 2017 i samarbete med Ålands vatten Ab, Norra Ålands avloppsvatten Ab och Mariehamns stad. Projektet fortgår 2019. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019.

PUMPSTATION JOMALABY

89303	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-17	0	0	-17	0	-17	0	17
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-17	0	0	-17	0	-17	0	17

Projektet skjuts upp till 2019 då det uppmärksammades vara för lågt budgeterat. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2019 för att hålla projektet vid liv. En tilläggsbudget behövs för att kunna verkställa projektet.

1.7.5. Resultaträkningsdelens utfall

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	2018	2018	Diff
	Bokslut	Budget	
Verksamhetens intäkter	3 372	3 244	129
Verksamhetens kostnader	-23 204	-24 092	889
VERKSAMHETSBIDRAG	-19 831	-20 849	1 017
Skatteinkomster	16 766	17 774	-1 008
Landskapsandelar	4 760	3 932	828
DRIFTSBIDRAG	1 695	858	837
Ränteintäkter	21	20	1
Övriga finansiella intäkter	5	2	3
Räntekostnader	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	-4	4
ÅRSBIDRAG	1 720	876	845
Avskrivningar enligt plan	-1 032	-1 264	232
Avskrivningar av engångskaraktär	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	688	-388	1 076
Ökning eller minskning av avskr.differens	0	0	0
Ökning eller minskning av reserv	0	0	0
Ökning eller minskning av fonder	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	688	-388	1 076

1.7.6. Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	2018	2018	Diff
	Bokslut	Budget	
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE			
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL			
Årsbidrag	1 720	876	845
Extraordinära poster	0	0	0
Korrektivposter	1	0	1
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	1 721	876	845
INVESTERINGAR			
Investeringar i anläggningstillg.	-2 217	-1 142	-1 075
Finansieringsandelar för invest.utg	0	0	0
Försäljningsinkomster av AT	6	0	6
SUMMA INVESTERINGAR	-2 211	-1 142	-1 069
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-490	-266	-224
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE			
UTLÅNING			
Minskning av utlåning	0	0	0
Ökning av utlåning	0	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET			
Ökning av långfristiga lån	0	0	0
Minskning av långfristiga lån	0	0	0
Förändring av kortfristiga lån	0	0	0
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET			
Förvaltade medel och kapital	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0
Förändring fordringar	-168	0	-168
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	813	150	663
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	646	150	496
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	156	-116	272
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS			
Kassamedel 01.01.	14 073		
Kassamedel 31.12.	14 229		
	156	-116	272

Finansieringsdelens enskilda anslagsområden	2018	2018	Diff
	Bokslut	Budget	
Skatteintäkter			
Kommunalskatt	15 148 314	15 720 324	-572 010
Samfundsskatt	1 163 805	1 584 212	-420 407
Fastighetsskatt	387 817	389 693	-1 876
Övriga skatteinkomster	66 307	80 000	-13 693
	16 766 243	17 774 229	-1 007 986
Landskapsandelar			
Andel för skattekomplettering	2 001 946	1 860 035	141 911
Andel för grundskola	941 468	606 796	334 672
Andel för socialvård	1 050 933	1 083 496	-32 563
Andel för kultur	72 782	72 782	0
Övriga landskapsandelar	692 490	308 987	383 503
	4 759 619	3 932 096	827 523
Budgeterade räntor och dividender, utfall			
Utgifter	-441	-4 000	3 559
Inkomster	26 239	22 000	4 239
Totalt	25 798	18 000	7 798
Budgeterade lån, utfall			
Amorteringar	0	0	0
Nya lån	0	0	0
Nettofinansiering	0	0	0

1.8 SAMMANDRAG AV NOTER**RESULTATRÄKNING**

	2018	2017
Verksamhetsintäkter	3 372 856,95	3 237 413,72
Personalkostnader	9 479 634,80	8 869 947,88
Arvode till revisorer	9 927,00	9 940,00
Köp av tjänster	10 336 995,53	10 009 559,69
Försäljningsvinster	-438,62	69 638,45
 Skatteintäkter och landskapsandelar		
Skatteintäkter	16 766 243,31	17 491 399,74
Landskapsandelar	4 759 618,70	4 543 879,42

BALANSRÄKNING

	2018	2017
Kommunens placeringar i aktier och andelar		
Aktier i dottersamfund	103 412,76	103 412,76
Andelar i kommunalförbund	922 381,04	922 381,04
Aktier i intressesamfund	44 105,69	44 105,69
Övriga aktier och andelar	224 582,46	224 582,46
Övriga andelsfordringar	75 189,00	75 189,00
 Donationsfondernas särsk. täckning	1 307 897,21	1 232 489,60
Långfristiga fordringar, totalt	16 269,21	22 708,13
Bankdeposition	0,00	0,00
Resultatregleringar, aktiva	241 243,55	236 712,22
 Eget kapital, totalt 31.12	22 983 485,02	22 295 054,22
Avsättningar	0,00	0,00
Kortfristiga skulder	2 147 161,71	1 624 882,68
Anslutningsavgifter	2 538 034,00	2 334 300,00
Resultatregleringar, passiva	1 194 887,20	1 107 523,79
 Erhållna garantier	787 000,00	320 000,00
Ansvarsförbindelser	1 011 211,19	1 124 626,93
Återbetalningsansvar mervärdesskatt	243 913,00	385 467,00

2. RESULTATRÄKNING

EXTERN RESULTATRÄKNING	2018	2017
Verksamhetens intäkter	3 372 418,33	3 307 052,17
Försäljningsintäkter	2 045 707,43	1 898 634,41
Avgiftsintäkter	875 922,02	891 184,78
Understöd och bidrag	159 109,72	142 378,17
Övriga intäkter	292 117,78	305 216,36
Försäljningsvinster	-438,62	69 638,45
Verksamhetens kostnader	-23 203 665,62	-22 239 616,56
Personalkostnader	-9 479 634,80	-8 869 947,88
Köp av tjänster	-10 336 995,53	-10 009 559,69
Material, förnödenheter, varor	-1 734 238,44	-1 698 759,98
Understöd och bidrag	-1 463 569,53	-1 547 360,46
Övriga kostnader	-189 227,32	-113 988,55
VERKSAMHETSBIDRAG	-19 831 247,29	-18 932 564,39
Skatteinkomster	16 766 243,31	17 491 399,74
Landskapsandelar	4 759 618,70	4 543 879,42
DRIFTSBIDRAG	1 694 614,72	3 102 714,77
Finansiella intäkter och kostnader	25 798,12	39 201,15
Ränteintäkter	21 229,14	32 866,44
Övriga finansiella intäkter	5 010,22	6 770,08
Räntekostnader	0,00	0,00
Övriga finansiella kostnader	-441,24	-435,37
ÅRSBIDRAG	1 720 412,84	3 141 915,92
Avskrivningar enligt plan	-1 032 096,84	-984 952,16
Avskrivningar av engångskaraktär	0,00	0,00
Nedskrivningar	0,00	-1 497,50
Extraordinära intäkter o. kostnader	0,00	0,00
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	688 316,00	2 155 466,26
Ökning eller minskning av avskr.differens	0,00	0,00
Ökning eller minskning av reserv	0,00	-2 000 000,00
Ökning eller minskning av fonder	0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	688 316,00	155 466,26

3. FINANSIERINGSANALYS

FINANSIERINGSANALYS	2018	2017
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	1 720 412,84	3 141 915,73
Extraordinära poster	0,00	0,00
Korrektivposter	699,42	-70 023,54
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	1 721 112,26	3 071 892,19
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-2 216 955,25	-743 490,51
Finansieringsandelar för invest.utg	0,00	0,00
Försäljningsinkomster av AT	5 824,00	69 638,45
SUMMA INVESTERINGAR	-2 211 131,25	-673 852,06
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-490 018,99	2 398 040,13
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0,00	0,00
Ökning av utlåning	0,00	0,00
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	0,00	0,00
Minskning av långfristiga lån	0,00	0,00
Förändring av kortfristiga lån	0,00	0,00
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	114,80	79,75
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0,00	0,00
Omsättningstillgångar	0,00	0,00
Förändring fordringar	-167 924,48	-264 637,13
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	813 376,44	425 306,85
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	645 566,76	160 749,47
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	155 547,77	2 558 789,60
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	14 072 970,76	11 514 181,16
Kassamedel 31.12.	14 228 518,53	14 072 970,76
	155 547,77	2 558 789,60

4. BALANSRÄKNING

	31.12.2018	31.12.2017
BESTÅENDE AKTIVA	18 511 128,96	17 332 793,97
Immateriella tillgångar	726 540,50	844 117,13
Övriga utg. med lång verkn.tid	726 540,50	844 117,13
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående	0,00	0,00
Materiella tillgångar	16 414 917,51	15 119 005,89
Mark- o. vattenområden	1 974 440,19	1 969 404,23
Byggnader	7 461 475,55	7 828 097,66
Fasta konstruktioner och anordningar	4 182 067,13	4 522 489,27
Maskiner och inventarier	428 106,26	293 057,95
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	2 368 828,38	505 956,78
Placeringar	1 369 670,95	1 369 670,95
Aktier och andelar	1 369 670,95	1 369 670,95
FÖRVALTADE MEDEL	1 327 126,23	1 263 527,16
Landskapsuppdrag	19 229,02	31 037,56
Donationsfondernas särskilda täckning	1 307 897,21	1 232 489,60
RÖRLIGA AKTIVA	15 852 438,97	15 528 966,72
Omsättningstillgångar	0,00	0,00
Förskottsbetalningar	0,00	0,00
Fordringar	1 618 301,32	1 450 491,64
Långfristiga fordringar	16 269,21	22 708,13
Lånefordringar	0,00	0,00
Övriga fordringar	16 269,21	22 708,13
Kortfristiga fordringar	1 602 032,11	1 427 783,51
Kundfordringar	680 862,73	547 859,50
Lånefordringar	0,00	6 088,98
Övriga fordringar	679 925,83	637 122,81
Resultatregleringar, fordringar	241 243,55	236 712,22
Finansiella värdepapper	5 619,12	5 504,32
Aktier och andelar	0,00	0,00
Övriga värdepapper	5 619,12	5 504,32
Kassa och bank	14 228 518,53	14 072 970,76
AKTIVA TOTALT	35 690 694,16	34 125 287,85

	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL	-22 983 485,02	-22 295 054,22
Grundkapital	-10 000 000,00	-10 000 000,00
Övriga egna fonder	-5 619,12	-5 504,32
Över/underskott från tidigare perioder	-12 289 549,90	-12 134 083,83
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-688 316,00	-155 466,07
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-5 500 000,00	-5 500 000,00
AVSÄTTNINGAR	0,00	0,00
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 327 126,23	-1 263 527,16
Landskapsuppdrag	-19 229,02	-31 037,56
Donationsfondernas kapital	-1 307 897,21	-1 232 489,60
Övrigt förvaltad kapital	0,00	0,00
FRÄMMANDE KAPITAL	-5 880 082,91	-5 066 706,47
Långfristigt	-2 538 034,00	-2 334 300,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
Masskuldebrevslån	0,00	0,00
Övriga skulder	-2 538 034,00	-2 334 300,00
Kortfristigt	-3 342 048,91	-2 732 406,47
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
Erhållna förskott	4 501,48	-1 607,70
Skulder till leverantörer	-1 409 532,36	-1 015 414,10
Övriga skulder	-742 130,83	-607 860,88
Resultatregleringar, skulder	-1 194 887,20	-1 107 523,79
PASSIVA TOTALT	-35 690 694,16	-34 125 287,85

5. NOTER

Noter till resultaträkningen

1. Tillämpade bokslutsprinciper

Jomala kommuns bokslut är uppgjort i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna; kontinuitetsprincipen, konsekvensprincipen, försiktighetsprincipen och prestationsprincipen.

Räkenskapsperiodens inkomster har upptagits som intäkter i resultaträkningen och från intäkterna har avdragits de utgifter som sannolikt inte längre medför motsvarande inkomst (kostnader) samt förlusterna. De inkomst- och utgiftsposter som under pågående räkenskapsperiod bokförs enligt kontantprincipen bokförs i bokslutet som intäkt respektive kostnad mot kontona fordringar och skulder i balansräkningen.

Anskaffningsutgiften för bestående aktiva har aktiverats och avskrivs enligt en på förhand fastställd plan. Inkomsten/bidrag för investering med framställningstid över flera perioder har periodiserats enligt framställningsgrad.

Fordringar och skulder upptas till nominellt belopp, liksom i balansen upptagna värdepapper.

Kommunalförbundsandelar för Oasen boende- och vårdcenter k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2018.

Kommunalförbundsandelar för Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2018.

Kommunalförbundsandelar för Ålands Miljöservice k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2018.

2. Kommunens verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde

	2018	2017
Centralförvaltning	135 189	88 989
Social- och hälsovård	887 876	948 469
Undervisning och kultur	719 953	611 051
Samhällstjänster	377 809	439 199
Övriga tjänster	166 156	153 987
Affärsverksamhet	1 085 874	995 719
Omsättning	3 372 857	3 237 414
Försäljningsvinst	-439	69 638
Verksamhetsintäkter totalt	3 372 418	3 307 052

3. Antal anställda 31.12

	2018	2017
Centralförvaltning	8,96	8,67
Social- och hälsovård	125,56	118,08
Undervisning och kultur	73,91	70,03
Samhällstjänster	10,20	9,71
Övriga tjänster	8,16	7,57
Affärsverksamhet	0,26	1,00
Totalt	227,05	215,06

4. Kommunens personal och personalkostnader

	2018	2017
Penninglöner	7 584 591	7 030 662
Pensionskostnader	1 534 244	1 427 737
Övriga lönebikostnader	278 415	323 201
Summa	9 397 250	8 781 600
Arvoden till förtroendevalda	69 232	73 728
Mötesarvoden till anställda	13 153	14 620
Personalkostnader totalt	9 479 635	8 869 948

5. Arvoden till revisorer

	2018	2017
Revisorsarvode	9 927	9 940
Revisorsutlåtande		
Köp av tjänster totalt	9 927	9 940

6. Transaktioner med intressenter

Kommunen har inte under räkenskapsperiod haft betydande transaktioner med intressenter. Jomala kommun har dock genom kommunstyrelsens beslut § 221/19.8.2013 förbundit sig att betala en extra ersättning till kommundirektören om fyra ordinarie månadslöner vid händelse av uppsägning eller förflyttning.

7. Specifikation av posten köp av tjänster

	2018	2017
Köp av kundtjänster	8 139 950	7 893 290
Köp av övriga tjänster	2 197 046	2 116 270
Köp av tjänster totalt	10 336 996	10 009 560

8. Avskrivningsplan för Jomala kommun

En på förhand uppgjord avskrivningsplan har tillämpats vid avskrivningar av anläggningstillgångar. De planerade avskrivningarna är beräknade enligt den ekonomiska livslängden baserad på anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften 1.1.1999 är baserad på historiska värden på vilka gjorts planenliga avskrivningar. Nya avskrivningsplanen tillämpas på investeringar aktiverade under 2013 och senare. Tidigare anläggningstillgångar förväntas följa tidigare angiven avskrivningsplan.

Immateriella tillgångar

Etablerings- och org.utgifter	5 år	linjär
Forsknings och utv.utgifter	2 år	linjär
Betalningsandelar Kf moduler	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf byggnader	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf lös egendom	2 år	linjär
Betalningsandelar anslutningavg.	20 år	linjär

Materiella tillgångar

Förvaltningsbyggnader	20 år	linjär
Skol- och daghemsbyggnader	20 år	linjär
Fritidsbyggnader	20 år	linjär
Ekonomibyggnader	10 år	linjär
Bostadsbyggnader	30 år	linjär
Gator, vägar, torg o. parker	15 år	linjär
Broar, kajer, badinrättningar	10 år	linjär
Övriga jord- o. vattenkonstruktioner	15 år	linjär
Vattennät	30 år	linjär
Avloppsnet	30 år	linjär
Fjärrvärmenät	20 år	linjär
Elledningar, transformatorer och utebelysning	15 år	linjär
Telefonnät, central och abonnentcentraler	10 år	linjär
Naturgas	20 år	linjär
Övriga rör- och kabelnät	15 år	linjär
Maskiner och anordningar vid el-, vatten- och dyl.	10 år	linjär
Fasta lyft- och flyttanordningar	15 år	linjär
Trafikregleringsanordningar	10 år	linjär
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år	linjär
Fartyg av järn	15 år	linjär
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaskiner	8 år	linjär
Övriga transportmedel	4 år	linjär
Övriga tunga maskiner	10 år	linjär
Övriga rörliga transportmaskiner	5 år	linjär
Övriga lätta maskiner och dylika anordningar	5 år	linjär
ADB-utrustning	3 år	linjär
Övriga inventarier	3 år	linjär

Små enskilda anskaffningar av anläggningstillgångar, vilkas anskaffningsutgift är under 8 500 euro upptas som årskostnad (KST § 549/30.12.2002). Avskrivningsplanen reviderades under 2013, då bokföringsnämndens bokföringssektion utgav nya anvisningar. De nya anvisningarna behandlar bland annat förkortade avskrivningstider.

9. Avskrivning enligt plan och tilläggsavskrivningar/nedskrivningar

	Imm rättigheter i byggnader	Imm rättigheter i lösegendom	Byggnader	Fasta konstr. o. annordning.	Maskiner o. inventarier
Anskaffn.utgift 01.01	2 119 892,99	187 208,74	20 981 033,84	10 307 204,27	2 474 410,22
Ökning	0,00		3 970,01	68 121,84	371 481,80
Minskning				-13 549,38	
Anskaffn.utgift 31.12	2 119 892,99	187 208,74	20 985 003,85	10 361 776,73	2 845 892,02
Ack planavskr 01.01	1 275 775,86	187 208,74	5 957 686,35	4 957 914,70	1 901 013,96
Årets planavskrivningar	117 576,63	0,00	370 592,12	394 994,60	148 933,49
Rest efter planavskr.	726 540,50	0,00	14 656 725,38	5 008 867,43	795 944,57
Ack fin.andel 01.01			7 195 249,82	826 800,30	280 338,31
Årets finans.andelar					87 500,00
Finans.andel 31.12			7 195 249,82	826 800,30	367 838,31
Bokföringsvärde 31.12	726 540,50	0,00	7 461 475,56	4 182 067,13	428 106,26

Vid ombyggnad av vägar har Jomala kommun gått in för att hålla vägförrättningar. På de ersättningar som kommunen erlägger till enskilda markägare betalas ränta. Räntan och ersättningen aktiveras och ingår i kostnaden för respektive vägombyggnad.

10. Övrigt

Försäljningsvinster/-förluster

Kommunen har under 2018 sålt tomter/mark för totalt 20 666 euro samt sålt CAFS-system till släckningsbil för totalt 13 000 euro, varav 5 200 euro återbetalades till Brandskyddsfonden. Resterande summor är inkomna gatuavgifter.

11. Skatteintäkter och landskapsandelar

Skatteintäkter	2018	2017
Kommunalskatt	15 148 314	15 447 837
Samfundsskatt	1 163 805	1 494 713
Fastighetsskatt	387 817	415 665
Övriga skatteinkomster	66 307	133 184
Skatteintäkter totalt	16 766 243	17 491 400
Landskapsandelar	2018	2017
Andel för skattekomplettering	2 001 946	2 768 876
Andel för grundskola	941 468	2 000 901
Andel för socialvård	1 050 933	122 289
Andel för kultur	72 782	100 246
Övriga landskapsandelar	692 490	-619 950
Kapitalskattekomensation		171 519
Landskapsandelar totalt	4 759 619	4 543 879

Noter till balansräkningen

1. Kommunens placeringar i aktier och andelar

Aktier i dotterbolag	2018	2017
Fastighets Ab Jomalabostäder	100 913	100 913
Jomala Energi Ab	2 500	2 500
	103 413	103 413
Andelar i kommunalförbund	2018	2017
Oasen Boende- och vårdcetner k.f.	408 514	408 514
Södra Ålands högstadiedistrikt k.f.	441 510	441 510
Träningsundervisningen	46 078	46 078
Ålands Omsorgsförbund k.f.	1 421	1 421
Ålands Miljöservice k.f.	24 858	24 858
	922 381	922 381
Aktier och andelar i intressesamfund	2018	2017
Ålands skid- och skidskyttecentrum Ab	20 000	20 000
Svinryggens Deponi Ab	24 106	24 106
	44 106	44 106
Övriga aktier och andelar	2018	2017
Åda Ab	800	800
Ålands Vatten Ab	212 085	212 085
Ålands Elandelslag	1 985	1 985
Ålands Telefonandelslag	1 589	1 589
Ålands Vindenergi Ab	8 123	8 123
	224 582,5	224 582
Övriga andelsfordringar	2018	2017
Anslutningsavgifter, Jomala Energi Ab	75 189	75 189

Marknadsvärdet/återanskaffningsvärdet för aktier och andelar bedöms vara det samma som bokföringsvärdet = inköpspriset.

2. Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning efter ett år eller längre tid.

Långfristiga fordringar	2018	2017
Lånefordringar		
Övriga fordringar	16 269	22 708
Långfristiga fordringar totalt	16 269	22 708

3. Resultatregleringar, aktiva

Resultatregleringar, aktiva	2018	2017
Förskott		
Löneförskott		
Per. vatten- och avloppsfordringar	241 244	236 712
Övriga resultatregleringar		
Resultatregleringar, aktiva totalt	241 244	236 712

4. Förvaltad kapital

Donationsfondernas särskilda teckning	2018	2017
Donationsfonders medel	2 639	2 735
Stipendiefond Södersunda	4 214	4 407
Bergmans och Dahlbloms fond	1 301 044	1 225 347
Summa	1 307 897	1 232 490

Kommunfullmäktige har genom § 8/10.01.2012 beslutat att upprätta fonden *Bergmans och Dahlbloms fond*. I fonden ingår två danaarv som kommunen erhållit under 2011 samt överflyttade medel från den avslutade pensionärsbostadsfonden. Fonden består av likvida medel om 874 620 euro och värderade marktillgångar om 350 000 euro. Marken är värderad lägre än marknadsvärdet då det framtida användningsområdet är osäkert. Kommunfullmäktige beslöt 2012 att fonden kan användas till utbyggnad inom kommunens äldreomsorg, barnomsorg, skola samt kulturella aktiviteter för äldre.

Danaarvet Olof Bergman äger 68 värdeandelar inom Ålands Skogsindustrier Ab som förvaltas på ett värdeandelskonto. Samtliga värdeandelsförändringar behandlas inom fonden.

5. Amorteringar av långfristiga lån under följande räkenskapsperiod

Från och med 2013 har inte Jomala kommun några långfristiga lån och har varit skuldfri under 2018.

6. Anslutningsavgifter; långfristiga skulder

Återbetalningsbara anslutningsavgifter till kommunens vatten- och avloppsverk.

	2018	2017
Saldo 01.01	2 334 300	2 130 000
Ökning under perioden	203 734	204 300
Minskning under perioden		
Saldo 31.12	2 538 034	2 334 300

7. Resultatregleringar, passiva

Resultatregleringar, passiva	2018	2017
Semesterlönereservering	1 092 354	1 007 858
Resultatregleringsskulder, Tränings.	19 791	17 587
Resultatregleringsskulder, SÅHD	82 742	82 079
Resultatregleringsskulder, Oasen	0	0
Resultatregleringar, passiva totalt	1 194 887	1 107 524

8. Förändringar i det egna kapitalet

	2018	2017
Eget kapital 01.01	22 295 054	22 139 508
Grundkapital 01.01	10 000 000	10 000 000
Förändring under perioden		
Grundkapital 31.12	10 000 000	10 000 000
Anslutningsfond 01.01		
Förändring under perioden		
Anslutningsfond 31.12		
Övriga egna fonder 01.01	5 504	5 425
Förändring under perioden	115	80
Övriga egna fonder 31.12	5 619	5 504
Överskott från tidigare år 01.01	12 289 550	12 134 084
Fört till grundkapital	0	
Räkenskapsperiodens resultat	688 316	155 466
Balanserade vinstmedel 31.12	12 977 866	12 289 550
Eget kapital totalt 31.12	22 983 485	22 295 054

Noter utanför balansräkningen

1. Erhållna garantier

Ålands skid- och skidskyttecentrum Ab		
Pantskuldebrev/innehavarskuldebrev 1/2004	170 000,00	
Avtal om markanvändning, Sviby by		
Norra Bergshöjden Ab bankgaranti ÅAB	150 000,00	(t.o.m. 31.12.2021)
Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab, Samlingshuset		
Fullgörandegaranti	467 000,00	(t.o.m. 20.3.2020)
Garantier sammanlagt		
	2018	787 000,00 euro
	2017	320 000,00 euro

2. Ansvarsförbindelser

På koncernbolags skuld		
Jomala Energi Ab	Banklån Ålandsbanken; 31.12.2018 saldo	1 011 211,19 euro
	Kommunen borgar för 1 500 000,00 euro	
Sammanlagt:	2018	1 011 211,19 euro
	2017	1 124 626,93 euro

3. Markanvändningsavtal

Nedanstående visar kommunens förbindelser i form av markanvändningsavtal vilka fortfarande är i kraft:

Detaljplaneområde i Sviby, Nybondas;

Norra Bergshöjden Ab 17,33 ha

Avtalet ingicks 2005 och ett tilläggsavtal ingicks 2015 för att reglera nedgrävningen av den högspänningsledning som finns på området. Nedgrävningen sker på markägarens försorg och markägaren har för detta ändamål ställt en säkerhet i form av en bankgaranti om hundra femtiotusen (150 000) euro till kommunen. Bankgarantin är i kraft tills 31.12.2021. Kommunen deltar fortsättningsvis i kostnaderna för vatten- och avloppsledningar, dock högst till det belopp som kommunen erhåller i form av anslutningsavgifter. Ersättningen erläggs årligen till ett belopp om 25 000 euro. Slutreglering mellan avtalsparterna sker då detaljplaneområdet är färdigt utbyggt.

Detaljplaneområde i Sviby, kvarter 4244-4247;

Dalbo affärsfastigheter Ab 2,56 ha

Skogshyddan Ab 3,34 ha

Avtal ingicks 2008 med anledning av planeändring. Kommunen planerar, bygger och bekostar träd och eventuella andra planteringar i anslutning till vägområde.

Detaljplaneområde Norra Kasberget i Sviby;

Minimax Ab

24,8 ha

Avtal ingicks 2008 och förnyades 2009 i samband med att en planeändring gjordes. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. Projektet slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills alla tomter är sålda.

Detaljplaneområde Södra Kasberget i Sviby;

Dalbo affärsfastigheter Ab

6,64 ha

Skogshyddan Ab

9,0 ha

Avtal ingicks 2008. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. Projektet slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills alla tomter är sålda.

Detaljplaneområde fastigheten Hagen, Österkalmare by;

Algots Hus Ab

Avtalet ingicks 2013. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av gata inom planområdet. Gatuområdet överförs till kommunen genom fastighetsförrättning utan ersättning då det utgör endast 14 procent av hela planområdet. Förverkligandet har inte någon avtalad tidsplan.

Detaljplaneområde fastigheten Söderskog, Björsby by;

Karl-Gustav Falkenberg

37 416,5 m²/21 502 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2013. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde, skyddsgronområde, område för samhällsteknisk service och fornminnesområde. Markägaren ska färdigställa gator och allmänna områden samt vatten och avloppsförsörjningen inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats och gatorna ska vara belagda med asfalt 12 månader efter att första bygglovets beviljats. I övrigt har förverkligandet inte någon avtalad tidsplan.

Detaljplaneområde i Vesterkalmare by, Kalmarnäs II;

Björn Lindfors

850 m²/850 m² till kommunen

Edgar Kalm

1,3 ha/6 707 m² till kommunen

Mariterra Ab

3,3 ha/17 827 m² till kommunen

Avtalen ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det kommande underhållet av överlåtna gatu- och parkområden. Gator och allmänna områden ska vara färdigställda inom 18 månader från det att

byggnationen har påbörjats. De ska synas och godkännas av kommunen senast den 31 december 2019.

Detaljplaneområde i Kungsö by, kvarter 41818-41821 och 4187;

Kerstin Elevall

7,3 ha/276 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det underhållet av överlåtet område för samhällsteknisk service. Vattenförsörjningen ska vara färdigställd inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats.

Detaljplaneområde i Möckelö by, för fastigheterna 3:39, 3:42, 3:44 och del av fastigheten 3:50 samt lantbruksområde;

Alm Johan Reinholt Hannes dödsbo

7,7 ha/46 500 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2015. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet park- och gatuområde. Markägaren ska senast den 31 december 2026 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalet.

Detaljplan för Slänten 2:55, Byggbacken 2:61 och Widmans 2:62 samt del av Södergård-Rosenholm 4:84 och Möckelövägen (HV1)-Trouville 895:1:216 i Möckelö;

Widmans Betong Ab

2,03 ha/1 840 m² till kommunen

Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab

2,97 ha/10 310 m² till kommunen

Avtalen ingicks 2017. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtna områden för parkområde, skyddsgronområde och gatuområde. Markägarna ska senast den 31 december 2022 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalen.

Detaljplaneändring för del av kvarter 4205 samt del av park och trafikområde i Möckelö by

Ålands landskapsregering

5,8 ha

Avtalet ingicks 2018. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde. Markägaren ska färdigställa parkområdet genom plantering av barr- och lövträd. Markägaren ska ha slutfört färdigställandet och åtgärderna ska ha synats senast den 31 december 2023.

Detaljplaneändring för del av kvarter 4245 och del av parkområde i Sviby by

Handelsplats Väst Ab

464 m²

Avtalet ingicks 2018. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter. Markägaren ska återställa och iordningställa parkområde. Åtgärderna ska vara färdigställda och synade senast den 15 november 2022.

4. Hyres- och leasingansvar

Hyresansvar	2018	2017
Hyresansvar totalt	169 035	222 329
Andel för nästa räkenskapsperiod	60 050	76 000
Leasingansvar totalt	54 620	17 453
Andel för nästa räkenskapsperiod	8 874	7 058
Hyresansvar totalt	223 655	239 782

5. Samarbets- och partnerskapsavtal

Kommunens samarbets- och partnerskapsavtal listas nedan:

Samarbets- och partnerskapsavtal		
Beskrivning	Samarbetsparter	Period
1. Avtal om samarbete angående tjänster för befälsberedskap inom brand- och räddningsväsendet.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	18 maj 2009 – tillsvidare.
2. Avtal gällande anförtröende av uppgift som avtalschef.	Ålands kommunförbund och Jomala kommun.	24 april 2013 – tillsvidare.
3. Avtal om samarbete gällande barnskyddsjour.	Samtliga åländska kommuner.	1 december 2008 – 31 december 2019.
4. Samarbetsavtal gällande barnskydd.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 januari 2017 – tillsvidare.
5. Avtal om lantbrukssamarbete där Jomala kommun tillhandahåller lantbrukskansli för avtalskommunerna.	Lemlands kommun, Kökars kommun, Sottunga kommun, Kumlinge kommun, Brändö kommun och Jomala kommun.	27 december 2005 – tillsvidare.
6. Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Finströms kommun och Jomala kommun.	8 december 2008 – tillsvidare.
7. Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Hammarlands kommun och Jomala kommun.	13 oktober 2003 – tillsvidare.
8. Samarbetsavtal gällande ledande och behandling av avloppsvatten till Lotsbroverket.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	18 augusti 2006 – tillsvidare.
9. Avtal om medborgarinstitutets vuxenutbildning.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	22 oktober 2009 – tillsvidare.
10. Avtal om gemensamt räddningsområde med Jomala kommun som huvudman.	Eckerö kommun, Finströms kommun, Geta kommun, Hammarlands kommun, Lemlands kommun, Lumparlands kommun, Saltviks kommun, Sunds kommun, Vårdö kommun och Jomala kommun.	16 augusti 2010 – tillsvidare.
11. Samarbetsavtal om skolplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2013 – tillsvidare.
12. Samarbetsavtal om fritidshemsplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2012 – tillsvidare.
13. Samarbetsavtal för äldreomsorg på distans som tillhandahålls av Jomala kommun.	Mariehamns stad, Föglö kommun, Eckerö kommun, Lemlands kommun, Lumparlands kommun, Sunds kommun, Geta kommun och Jomala kommun.	1 april 2016 – tillsvidare.
14. Avtal om kommunal ersättning för grundskoleutbildning via Waldorfskolan.	Waldorf Åland r.f. och Jomala kommun.	1 januari 2018 – tillsvidare.
15. Samarbetsavtal rörande sammanhållen hemvård.	Ålands Hälso- och Sjukvård och Jomala kommun.	18 april 2013 – tillsvidare.
16. Ledd stödgrupp för våldsutsatta kvinnor	Folkhälsan på Åland r.f.	21 maj 2018 - tillsvidare
17. Svenskspråkig missbrukarvård vid Pixneklinsen i Malax	Malax kommun	1 augusti 2017 - tillsvidare
18. Avtal för tillfällig gemensam integrationssamordnare	Lemlands kommun, Finströms kommun och Jomala kommun	7 juni 2018 – 31 december 2019

6. Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Enligt mervärdesskattelagen tillämpas från och med 1.1.2008 en tioårig justeringsplikt gällande mervärdesskatteavdrag eller återbäringar vilka erhållits på basis av utgifter för nybygge eller grundrenovering, om fastigheten eller en del av den tas i användning som inte berättigar till avdrag eller återbäring.

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt			
Utgifter för nybygge eller ombyggnad av fastigheter			
	Mervärdesskatt	Momsansvar	
		2018	2017
Ar 2009 färdigställda fastigheter			
Sviby nya daghem	477 696		47 770
Nya brandstationen	282 547		28 255
Ar 2010 färdigställda fastigheter			
Installation av fjärrvärme			
Vikingaåsen	6 443	644	1 289
Kommunalgården	11 721	1 172	2 344
Allegården	5 842	584	1 168
Gamla brandsstationen	4 462	446	892
Vikingahallen	4 784	478	957
Sviby skola	5 545	555	1 109
Ar 2012 färdigställda fastigheter			
Österkulla Daghem	97 869	29 361	39 147
Modulen i Södersunda	21 140	6 342	8 456
Ar 2013 färdigställda fastigheter			
Kommunalgården	141 367	56 547	70 684
Österkulla Daghem	100 089	40 036	50 045
Rubinen	91 599	36 640	45 800
Ar 2014 färdigställda fastigheter			
Rubinen	1 200	600	720
Vikingahallen ventilation och belysningsarmatur	49 412	24 706	29 647
Ar 2015 färdigställda fastigheter			
Raststuga Gottby lekpark	13 448	8 069	9 414
Ombyggnad av Kommunalgården	10 423	6 254	7 296
Ar 2016 färdigställda fastigheter			
Bergvärmepump, Södersunda skola	27 214	19 050	21 771
Bergvärmepump, Österkulla daghem	11 060	7 742	8 848
Automatalarm, Diamanten	3 752	2 626	3 002
Automatalarm, Trollsländan	2 944	2 061	2 356
Ar 2017 färdigställda fastigheter			
-			
Ar 2018 färdigställda fastigheter			
-			
Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt 31.12.2018		243 913	380 969

7. Ekonomiskt ansvar i kommunalförbundens ackumulerade underskott

Ekonomiskt ansvar i kommunalförbundens ackumulerade underskott	2018	2017
Ålands Miljöservice k.f.		
Ackumulerat underskott	0	-163 453
Kommunens andel	0	-40 635
Totalt ekonomiskt ansvar	0	-40 635

6. KONCERNRESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING	Elimineringar	Not	2018	2017
Verksamhetsintäkter				
Försäljningsintäkter	-2 163 289,03	1.	4 618 200,89	4 392 943,04
Avgiftsintäkter			1 204 901,00	1 194 782,86
Understöd och bidrag			217 381,52	194 573,27
Övriga intäkter	-1 020,71	1.	1 791 529,14	1 702 164,49
Försäljningsvinster			-438,62	69 638,45
Sa Verksamhetsintäkter	-2 164 309,74		7 831 573,93	7 554 102,11
Verksamhetskostnader				
Personalkostnader		3.	-13 984 404,94	-13 176 408,68
Köp av tjänster	2 049 955,29	1.	-9 178 395,41	-8 884 306,93
Material, förnödenh., varor	107 027,22	1.	-2 296 971,42	-2 230 816,53
Understöd			-1 463 879,66	-1 548 215,54
Övriga kostnader	7 327,23	1.	-440 571,20	-342 903,54
Sa Verksamhetskostnader	2 164 309,74		-27 364 222,63	-26 182 651,22
VERKSAMHETSBIDRAG	0,00		-19 532 648,71	-18 628 549,10
Skatteinkomster			16 766 243,31	17 491 399,74
Landskapsandelar			4 759 618,70	4 543 879,42
DRIFTSBIDRAG	0,00		1 993 213,30	3 406 730,06
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter			22 601,93	34 624,65
Övriga finansiella intäkter			4 980,25	6 847,17
Räntekostnader			-16 572,43	-16 593,50
Övriga finansiella kostnader			-753,04	-1 020,10
Sa Finansiella intäkter och kostnader			10 256,71	23 858,21
ÅRSBIDRAG	0,00		2 003 470,01	3 430 588,27
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid			-1 267 797,43	-1 214 125,87
Nedskrivning på bestående anläggningstillgångar			0,00	-1 497,50
Extraordinära intäkter och kostnader				
Extraordinära intäkter			0,00	0,00
Extraordinära kostnader			0,00	0,00
Sa Extraordinära intäkter och kostnader			0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	0,00		735 672,58	2 214 964,90
Ökn el. minskn av avskr.diff	30 903,62	2.	0,00	0,00
Ökn el. minskn av reserv			0,00	-2 000 000,00
Ökn el. minskn av fonder			0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	30 903,62		735 672,58	214 964,90

7. FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN

FINANSIERINGSANALYS				
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE				
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	Elimineringar	Not	2018	2017
Årsbidrag			2 003 470,01	3 430 588,27
Extraordinära poster			0,00	0,00
Korrektivposter			854,83	-70 023,54
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL			2 004 324,84	3 360 564,73
INVESTERINGAR				
Investeringar i anläggningstillg.			-2 363 712,93	-843 089,16
Finansieringsandelar för invest.utg			0,00	0,00
Försäljningsinkomster av AT			5 824,00	69 638,45
SUMMA INVESTERINGAR			-2 357 888,93	-773 450,71
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.			-353 564,08	2 587 114,02
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE				
UTLÅNING				
Minskning av utlåning			0,00	0,00
Ökning av utlåning			0,00	0,00
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET				
Ökning av långfristiga lån			73 706,52	0,00
Minskning av långfristiga lån			-164 460,53	-156 386,20
Förändring av kortfristiga lån			-970,35	38 115,92
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL			114,80	79,75
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET				
Förvaltade medel och kapital			0,00	0,00
Omsättningstillgångar			0,00	0,00
Förändring fordringar			-269 628,32	-184 057,56
Räntefria kort- o. långfristiga skulder			767 967,56	606 313,84
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE			406 729,68	304 065,74
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL			53 165,59	2 891 179,76
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS				
Kassamedel 01.01			14 740 975,19	11 849 848,50
Kassamedel 31.12			14 794 140,78	14 741 028,26
			53 165,59	2 891 179,76

8. KONCERNBALANSRÄKNING

A K T I V A	Elimineringar	Not	2018-12-31	2017-12-31
BESTÅENDE AKTIVA				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	-4 300,00	1.	50 806,90	55 307,27
Övriga utgifter med lång verkningstid			726 540,50	844 117,13
Sa Immateriella tillgångar	-4 300,00		777 347,40	899 424,40
Materiella tillgångar				
Mark- och vattenområden			1 986 927,49	1 981 891,53
Byggnader och konstruktioner			8 915 119,26	9 349 163,79
Fasta konstruktioner och anordningar			4 347 897,53	4 675 934,65
Maskiner och inventarier			446 573,39	315 949,48
Övriga materiella tillgångar			1 306 970,22	1 365 614,15
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar			2 414 568,18	518 033,39
Sa Materiella tillgångar			19 418 056,06	18 206 586,99
Placeringar				
Övriga aktier och andelar	-1 035 723,03	1.2.	274 181,78	274 181,68
Övriga fordringar	-89 010,93	1.	0,00	0,00
Sa Placeringar	-1 124 733,96		274 181,78	274 181,68
SA BESTÅENDE AKTIVA	-1 129 033,96		20 469 585,25	19 380 193,07
FÖRVALTADE MEDEL				
Landskapets uppdrag			19 229,02	31 037,56
Donationsfondernas särskilda teckning			1 458 794,84	1 389 141,13
SA FÖRVALTADE MEDEL			1 478 023,86	1 420 178,69
RÖRLIGA AKTIVA				
Sa Omsättningstillgångar			0,00	0,00
Fordringar				
Långfristiga				
Kundfordringar			0,00	0,00
Övriga fordringar	0,00	1.	16 269,21	22 708,13
Sa Långfristiga	0,00		16 269,21	22 708,13
Kortfristiga				
Försäljningsfordringar	-16 623,37	1.	889 556,69	690 976,80
Lånefordringar			0,00	6 088,98
Övriga fordringar	-126 750,65	1.	774 014,70	748 931,14
Resultatregleringar	-37 855,73		405 071,32	375 470,37
Sa Kortfristiga	-181 229,74		2 068 642,71	1 821 467,29
Sa Fordringar	-181 229,74		2 084 911,92	1 844 175,42
Finansiella värdepapper				
Övriga värdepapper			5 619,12	5 504,32
Sa Finansiella värdepapper			5 619,12	5 504,32
Kassa och bank			14 794 140,78	14 741 028,26
SA RÖRLIGA AKTIVA	-181 229,74		16 884 671,82	16 590 708,00
SA A K T I V A	-1 310 263,70		38 832 280,93	37 391 079,76

PASSIVA	Elimineringar	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL				
Grundkapital	-1 025 793,55	2.	10 000 000,00	10 000 000,00
Kapitaltillskott	-47 490,07	3.	3 913,92	3 913,92
Andelar av kommuner som ska utträda			0,00	0,00
Uppskrivningsfond			0,00	0,00
Fond för verkligt värde			0,00	0,00
Reservfond			0,00	0,00
Övriga fonder				
Övriga fonder			5 619,12	5 504,32
Sa Övriga fonder			5 619,12	5 504,32
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	273 443,45	3.4.7.	12 636 601,10	12 421 636,20
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	30 903,62	6.	735 672,58	214 964,90
SA EGET KAPITAL	-768 936,55		23 381 806,72	22 646 019,34
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Avskrivningsdifferens	-256 857,00	4.5.	0,00	0,00
Reserver			5 500 000,00	5 500 000,00
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	-256 857,00		5 500 000,00	5 500 000,00
AVSÄTTNINGAR				
Övriga avsättningar	0,00		0,00	0,00
SA AVSÄTTNINGAR	0,00		0,00	0,00
FÖRVALTAT KAPITAL				
Landskapets uppdrag			19 229,02	31 037,56
Donationsfondernas kapital			1 458 794,84	1 389 141,13
SA FÖRVALTAT KAPITAL			1 478 023,86	1 420 178,69
FRÄMMANDE KAPITAL				
Långfristigt				
Skulder till kreditinstitut		6.	1 181 517,43	1 295 944,82
Lån från offentliga samfund		6.	208 688,60	185 015,22
Pensionslån			0,00	0,00
Övriga skulder	-103 240,41	1.	2 702 414,59	2 498 680,59
Sa Långfristigt	-103 240,41		4 092 620,62	3 979 640,63
Kortfristigt				
Skulder till kreditinstitut		6.	157 471,04	123 356,00
Lån från offentliga samfund		6.	19 046,47	54 131,86
Pensionslån			0,00	0,00
Erhållna förskott		1.	36 166,85	134 361,71
Leverantörsskulder	-16 623,37	1.	1 543 409,37	1 209 223,48
Övriga skulder	-126 750,65	1.	752 068,13	688 143,97
Skuld till kommuner			0,00	0,00
Resultatregleringar	-37 855,73	1.	1 871 667,87	1 636 024,08
Latent skatteskuld			0,00	0,00
Sa Kortfristigt	-181 229,74		4 379 829,73	3 845 241,10
SA FRÄMMANDE KAPITAL	-284 470,15		8 472 450,35	7 824 881,74
SA PASSIVA	-1 310 263,70		38 832 280,93	37 391 079,76

9. NOTER TILL KONCERNEN

1. Tillämpade bokslutsprinciper för koncernbokslutet

Jomala kommun avser att årligen utveckla och förbättra koncernredovisningen i enlighet med gällande anvisningar. Om kommunen ska uppgöra ett komplett koncernbokslut behöver ytterligare information framkomma från koncernbolagens redovisningar.

Dotterbolaget producentorganisationen Proans ingår fortfarande i Ålands miljöservice k.f. (Mise). Jomala kommun har i samarbete med Mariehamns stad och andra medlemskommuner verkat för att de olika aktörernas respektive roller ska klargöras och särskiljas. Vid bokslutsarbetet har kommunen inte beaktat Mises dotterbolag, varför endast Mise intagits i koncernbokslutet.

Koncernens balansomslutning 2018 blev 38 832 281 euro (37 391 080 euro 2017) och resultatet för räkenskapsperioden blev 735 673 euro (214 965 euro 2017). Kommun-koncernen utgör en ekonomisk helhet där Jomala kommun är modersamfund. För att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning presenteras en balansräkning, resultaträkning och finansieringsanalys där koncernsamfunden behandlas som om de skulle vara en enda bokföringsskyldig.

Följande dotterbolag och kommunförbund ingår i koncernen 2018: Fastighets Ab Jomalabostäder, Jomala Energi Ab, Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. (inkl. Träningsundervisningen), Oasen boende- och vårdcenter k.f., Ålands kommunförbund, Ålands omsorgsförbund k.f. och Ålands miljöservice k.f.

Koncerninterna fordringar och skulder har eliminerats. Jomala kommuns ägarandelar har likaledes eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärde-metoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital*. Kommunens andel i koncernens balansräkning har räknats ut post för post utgående från ägarandelen.

Vid uppgörandet av finansieringsanalysen har kommunen använt sig av kommunalförbundens egna finansieringsanalyser och medtagit kommunens andelar.

Kommunalförbundens avskrivningsplaner följer kommunens varvid inga korrigeringar gjorts i förbundens planavskrivningar.

Jomala kommuns andel i Mise uppgår till 24,86 % av grundkapitalet. Medlemskommunernas andel av kommunalförbundets tillgångar och ansvar för skulder fastställs i proportion till grundkapitalet. Tidigare och resterande delar av inbetalade medel från kommunerna, bland annat i form av utbetalt kapitaltillskott, har överförts från kommunalförbundets skulder till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av att kommunens tidigare utbetalda medel till fullo inte omvandlats till grundkapital och Jomala kommun kan inte med säkerhet förvänta sig att återfå tidigare utbetalade medel från kommunalförbundet. Kvarvarande kapitaltillskott återfinns i koncernbokslutet även under 2018 med hänvisning till försiktighetsprincipen.

Ålands kommunförbund har inget grundkapital, på grund av detta har Jomala kommuns ägarandel i stället beräknats utifrån de avgiftsandelar som betalats till kommunförbundet.

Kommunens andel av avskrivningsdifferensen för Ålands omsorgsförbund k.f. och Jomala Energi Ab är flyttad till vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder samt räkenskapsperiodens resultat.

2. Koncernstrukturen

	Ägoandel	Årets resultat	Ägoandel av årets resultat
Dotterbolag:			
Fastighets Ab Jomalabostäder	100,00 %	12 929	12 929
Jomala Energi Ab	100,00 %	10	10
Kommunalförbund:			
Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. (inkl. Träningsundervisningen)	36,92 %	0	0
Oasen boende- och vårdcenter k.f.	37,31 %	0	0
Ålands kommunförbund	28,78 %	0	0
Ålands miljöservice k.f.	24,86 %	14 138	3 514
Ålands omsorgsförbund k.f.	12,68 %	0	0

Ovanstående siffror är dotterbolagens egna resultat, vilka inte anpassats till kommunens redovisningsprinciper.

Noter till Resultaträkningen

1. Koncerninterna intäkter och kostnader

	Intäkter 2018	Kostnader 2018
Jomala Energi Ab	107 027,22	485,85
FAB Jomala bostäder	0,00	6 841,38
Södra Ålands högst.distr.	1 120 707,72	150 884,04
Oasen boende.o.vård. k.f.	598 382,97	19 300,00
Ålands omsorgsförbund k.f.	137 250,51	0,00
Ålands miljöservice k.f.	0,00	0,00
Ålands kommunförbund	33 469,70	21 128,37
Summa	1 996 838,12	198 639,65
Jomala kommun	167 471,62	2 002 521,67

2. Eliminering av avskrivningsdifferens

Elimineringen avser årets förändring av avskrivningsdifferensen för Jomala Energi Ab (32 154 euro) och Ålands omsorgsförbund k.f. (-1 250 euro).

3. Koncernens personalkostnader

	2018	2017
Penninglön	11 343 035,00	10 604 563,60
Pensionskostnader	2 258 942,58	2 107 801,16
Övriga lönebikostnader	382 427,36	464 043,92
Summa	13 984 404,94	13 176 408,68

Noter till balansräkningen

1. Eliminering av koncerninterna fordringar och skulder.

För kommunalförbunden har elimineringen av koncerninterna fordringar och skulder minskats utifrån ägarandelen.

Fordringar	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	75 281,52	100,00%	75 281,52
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00%	0,00
Södra Ålands högst.distr.	0,00	36,92%	0,00
Oasen boende.o.vård. k.f	252 836,24	37,31%	94 341,88
Ålands omsorgsförbund	0,00	12,68%	0,00
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86%	0,00
Ålands kommunförbund	6 811,09	28,78%	1 960,23
			171 583,63
Skulder	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	15 618,00	100,00%	15 618,00
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00%	0,00
Södra Ålands högst.distr.	157 292,76	36,92%	58 073,28
Oasen boende.o.vård. k.f	0,00	37,31%	0,00
Ålands omsorgsförbund	85 053,60	12,68%	10 784,80
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86%	0,00
Ålands kommunförbund	0,00	28,78%	0,00
			84 476,07
Fordringar mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	3 264,55	100,00%	3 264,55
Jomala Energi Ab	1 948,29	100,00%	1 948,29
Södra Ålands högst.distr.	35 937,00	36,92%	13 268,12
Oasen boende.o.vård. k.f	26 611,00	37,31%	9 929,48
			28 410,45
Skulder mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	13 268,12	100,00%	13 268,12
Jomala Energi Ab	9 929,48	100,00%	9 929,48
Södra Ålands högst.distr.	5 277,00	36,92%	1 948,29
Oasen boende.o.vård. k.f	8 749,00	37,31%	3 264,55
			28 410,45

2. Eliminering av kommunens ägarandelar

Jomala kommuns ägarandelar har eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärdemetoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital* (1 025 794 euro).

3. Kapitelltillskott till Ålands miljöservice k.f. (Mise)

En del av kommunens tidigare utbetalda medel till Mise omvandlades under 2015 till en andel i kommunalförbundets nyinförda grundkapital. Kvarvarande av Mises kapitelltillskott har överförts till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av osäkerhet kring Mises möjlighet att återbetala tidigare erhållna kapitelltillskott till kommunerna. Kapitelltillskottet återfinns i koncernbokslutet även under 2018. Detta med hänvisning till försiktighetsprincipen.

4. Eliminering av tidigare års avskrivningsdifferens

Elimineringen avser avskrivningsdifferensen för Ålands omsorgsförbund k.f. samt Jomala Energi Ab, vilken överförts till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder (225 953 euro).

5. Eliminering av avskrivningsdifferens

Elimineringen avser årets förändring av avskrivningsdifferensen för Jomala Energi Ab (32 154 euro) och Ålands omsorgsförbund k.f. (-1 250 euro).

6. Koncernens kort- och långfristiga lån

2017	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	14 126	3 531	17 657
Lån från offentliga samfund	185 015	54 132	239 147
Lån från finansiella instituet	1 281 819	119 825	1 401 644
Utnyttjad Checkkredit	0	0	0
Totalt	1 480 960	177 488	1 658 448
2018	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	10 594	3 531	14 126
Lån från offentliga samfund	208 689	19 046	227 735
Lån från finansiella instituet	1 170 923	125 026	1 295 950
Utnyttjad Checkkredit	0	28 913	28 913
Totalt	1 390 206	176 518	1 566 724

10. FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

EGENTLIGA BOKFÖRINGSBÖCKER:

Dagbok, datalistor

Huvudbok, datalistor

Balansbok, separat inbunden för perioden

Bokslutsspecifikationer, separat inbundna för perioden

Inköpsreskontra, försäljningsreskontra och anläggningstillgångsregister är integrerade i bokföringen. Löner tas över via fil från löneprogrammet.

VERIFIKATSLAG:

Huvudbokförings- och bokslutsverifikat	verifikatserie 200-	pappersverifikat
Leverantörsreskontra	verifikatserie 100-	pappersverifikat
Försäljningsreskontra	verifikatserie 400-	
Anläggningstillgångsregister	verifikatserie 700-	
Löner	verifikatserie 600-	
Noter	verifikatserie 900-	

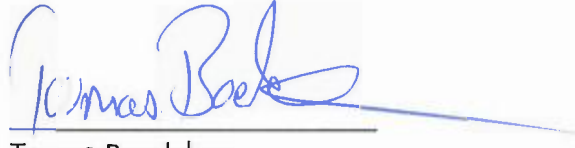
11. UNDERSKRIFTER

Jomala den 13 maj 2019

Kommunstyrelsen i Jomala

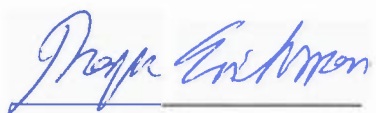

Harry Jansson
Ordförande

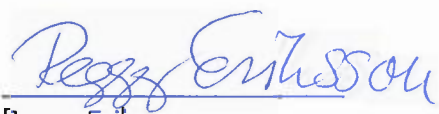

Annika Hambrudd

Tomas Boedeker

Suzanne Milestad-Styrström

Carina Aaltonen
Vice ordförande

Roger Eriksson

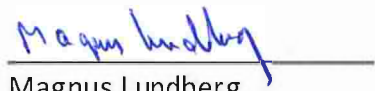

Peggy Eriksson

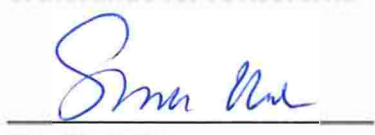

John Eriksson
Kommundirektör

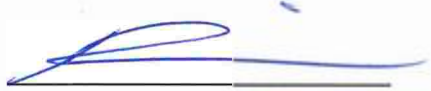
12. REVISORSANTECKNING

Över verkställd revision har avgivits revisionsberättelse.

Jomala den 16 maj 2019

Magnus Lundberg
ordförande för revisorerna

Gunilla Wik

Robert Lindfors

REVISIONSBERÄTTELSE ÅR 2018

Till kommunfullmäktige i Jomala kommun

Vi har granskat Jomala kommuns bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 01.01.2018-31.12.2018. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, budgetjämförelse, finansieringsanalys och noter till dem samt en verksamhetsberättelse. Till bokslutet hör en koncernbalansräkning, koncernresultaträkning, finansieringsanalys och noter

Kommunstyrelsen och kommundirektören är ansvariga för kommunens förvaltning och skötseln av kommunens ekonomi under räkenskapsperioden. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av kommunens verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med stadganden och bestämmelser om upprättande av bokslut. Det ankommer på kommunstyrelsen och kommundirektören att i verksamhetsberättelsen redogöra för ordnandet av kommunens interna kontroll.

Vi har granskat förvaltningen, bokföringen och bokslutet i enlighet med god revisionssed, för att som resultat av granskningen rapportera om väsentliga fel och brister som uppdragats. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett att medlemmarna i kommunstyrelsen och kommundirektören har verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen har ordnats på ett behörigt sätt har vi beaktat redogörelsen för den i verksamhetsberättelsen. Därtill har vi granskat att uppgifterna och grunderna för och användningen av landskapsandelarna är riktiga. Vi har utfört granskningen för att försäkra oss om att förvaltningen skötts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättande av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga fel eller brister.

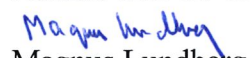
Granskningens resultat

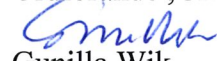
Kommunens förvaltning har skötts enligt lag och fullmäktiges beslut. Kommunens interna kontroll har enligt vår mening ordnats på ett behörigt sätt. Uppgifterna om grunderna för och användningen av landskapsandelarna är riktiga. Bokslutet är upprättat enligt stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall upprättas. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om räkenskapsperiodens verksamhet, ekonomi, ekonomiska utveckling och ekonomiska ansvar.

Utlåtande om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns och att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden,

Jomala den 16 maj 2019

Magnus Lundberg
Ordförande, GR

Gunilla Wik

Robert Lindfors
Viceordförande